

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, od 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Politična plačana v gotovini
Abx. postala 1. grupp

Cena 650 ltr - Leto XLII. št. 113 (12.438)

Trst, četrtek, 15. maja 1986

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8554 AA

60100200

Nov kakovostni skok v sovjetskem informiranju

Gorbačov spregovoril o Černobilu

in podaljšal jedrski moratorij

MOSKVA — Prvič po nesreči v černobilski JE je včeraj o tej tragediji spregovoril tudi generalni sekretar CK KP SZ Mihail Gorbačov. V osrednjem večernem televizijskem dnevniku »Vremja« je sovjetski partijski voditelj v skoraj polurnem posegu s patosom in s skrbno izbranimi besedami posredoval narodom Sovjetske zveze in svetovni javnosti stališča in ocene partije o tej nesreči.

Iz njegovih besed je bilo razvidno, da vzroki nesreče niso še znani, a jih bodo nemudoma posredovali vsem znanstvenikom, ko bo vladna preiskovalna komisija končala s svojim delom, »ker se ne sme kaj takega nikoli več ponoviti.« Po zaslugi sprejetih urepov je najhujše za nami, je poudaril Gorbačov, ne smemo pa si delati utvar, saj nas čaka še ogromno in dolgotrajno delo pri odpravljanju posledic nesreče in dekontaminaciji prizadetega območja.

V luči černobilske tragedije in prejšnjih nesreč v ameriških in britanskih jedrskih elektrarnah je Gorbačov izrazil nujno »stopnjevanja naporov znanosti in tehnologije, da se zagotovi varna uporaba ogromnega energetskega potenciala, ki je skrit v atomskem jedru«. Ob tem je predlagal uresničitev mednarodnih norm za varen razvoj jedrske energije na podlagi tesnega sodelovanja med vsemi državami, istočasno pa je predlagal uvedbo alarmnih sistemov in mehanizmov za dvostransko in večstransko pomoč ob morebitnih zapletih. Za uresničitev vsega tega je zato Gorbačov predlagal sklicanje mednarodne konference na Dunaju pod

pokroviteljstvom Mednarodne agencije za jedrsko energijo.

Sovjetski partijski voditelj je tudi obsodil vse tiste vlade, politične osebnosti in sredstva javnega obveščanja zahodnih držav, ki so ob nesreči »sprožili protisovjetsko gonjo« in skušali »blatiti SZ«. Gorbačov pa je seveda pozabil, da je do tega prišlo prav po zaslugi sovjetskega molka in prikrivanja razsežnosti nesreče.

Ob černobilskem zapletu pa je Mihail Gorbačov izrazil priložnost, da je poudaril, kako bolj nevarni so vojaški jedrski arzenali od jedrskih elektrarn. Napovedal je podaljšanje sovjetskega jedrskega moratorija do 6. avgusta, obletnice bombardiranja Hirošime, Reagana pa je pozval, naj se z njim kjerkoli sestane, tudi v Hirošimi, da bi dosegla sporazum o odpravi vseh jedrskih poskusov.

Nadaljnje upadanje radioaktivnosti

RIM — V Italiji stalno upada radioaktivnost prisotna v zraku, listnati zelenjavi in mleku, čeprav na Severu še vedno beležimo razmeroma večje odstotke radioaktivnosti, izražene v tisočinkah nanokirijev. Vsekakor pa se je stanje v zahodnih deželah severne Italije toliko izboljšalo, da je minister za zdravstvo Degani sprostil prodajo listnate zelenjave tudi v Piemontu, Liguriji in Dolini Aoste.

V teh deželah bo torej že danes dovoljena prodaja vseh vrst zelenjave, kot je že v dobršem delu Italije. Ukrepi ministra za zdravstvo pa zaenkrat niso izboljšali stanja na tržnicah. V Italiji vlada med ljudmi še vedno veliko prepričanje, zato pa gredo vse vrste zelenjave, kljub zagotovilom ministra za civilno zaščito, dokaj

slabo v prodajo. Prodajne cene sezone zelenjave ostajajo torej še vedno izredno nizke.

Ministrstvo za zdravstvo je zato že včeraj sprejelo sklep o presnavljanju oz. uničevanju kontaminirane zelenjave. Vso listnato zelenjavo, ki ni bila ali ne bo namenjena zmrzovanju in vlaganju, bodo prebivalci lahko uničili kar na terenu. Zelenjavo, ki so jo v prejšnjih dneh odkupili in nato nagrmadili v središčih AIMA pa bodo odvrgli v posebna odlagališča.

Ob nadaljnji sprostitvi prodaje listnate zelenjave ostaja še vedno odprto vprašanje neoporečnosti mleka, ki ga, kot vemo, odsvetujejo dojenčkom in nosečnicam. Posebna podpora AIMA je namenjena tudi neprodanim količinam mleka in mlečnih izdelkov.

V Rimu
mlade
ki je
»tržaš

RIM — Poldne izsledili francoskega državljan, ki jo je s filmom o »černobilski tragediji«, na katerem pa so bili v resnici posnetki tržaške industrijske cone, debelo zagodel ameriškim televizijskima družbama ABC in NBC, evroviziji in — posredno — tudi italijanski drugi TV mreži. 24-letni Thomas Garenq, tako je avtorju »nuklearne goljufije« ime, je preiskovalcem in izvedencem ameriških televizij izjavil, da mu je film predal prijatelj iz Beograda, ki se je bil pred dnevi vrnil iz Sovjetske zveze, temu pa naj bi posnetek posredoval eden od tehnikov v Černobilu. Za ta scoop naj bi prejel 21 tisoč dolarjev (30 milijonov lir) in ne 300 milijonov ali celo poldrugo milijardo lir, kot so včeraj poročali časopisi.

Medtem je tudi v Trstu v teku preiskava, da bi ugotovili, če je kdo od Tržčanov pomagal Francozu. Kaže, da je Garenq sam posnel film, in to z izposojeno kamero.

NA 5. STRANI

Ameriški bojkot Fiata, ker delček glavnice pripada Libiji

Italijanska politika do Gadafija

v središču naraščajočih polemik

DEN HAAG — Šefi političnih direktorij pri zunanjih ministrstvih EGS, ki so se zbrali v Haagu, da bi načrtali smernice političnega sodelovanja med članicami dvanajstice, so ostro obsodili libijski sklep o izgonu 36 evropskih diplomatskih predstavnikov, češ da je neutemeljen pa tudi pretiran, če ga primerjamo s podobnimi protilibijskimi ukrepi v Evropi. Funkcionarji zdaj premlevajo, kako odgovoriti Gadafiju: izgnati še druge člane libijskih predstavništev ali tistih 36 nadomestiti ali pa oboje hkrati. Dilemo so prepustili nadrejenim ministrom, ki se bodo spet sestali 7. in 8. junija na Nizozemskem, a bi se o zadevi utegnili izreči še prej.

Pred obravnavo libijskega problema so udeleženci haškega dvodnevne posveta vzeli v pretres možnost skupne pobude EGS za poravnava krize na Bližnjem vzhodu, ki je, češ, nočeš, tesno povezana z Libijo, česar pa nekateri ne marajo priznati. Pohvalili so holandskega zunanjega ministra Van den Broeka, ker se bo 25. in 26. maja v Tunisu sešel s tajnikom Arabske zveze Klibijem v smislu »tihe diplomacije«, kot je dvajstercersta krstila svojo politiko za diplomatsko poravnavo vprašanja. Bo problem Palestincev v okviru takšne diplomacije našel pravo mesto, ko pa ga tako pogosto izenčujejo s problemom terorizma? To so se vprašali včeraj tudi predstavniki KPI, PSI in KD na zasedanju v pripravi zveze palestinskih študentov v Italiji in med-

narodne zveze za pravice in svobodo ljudstev.

Vprašanje »terorizma in Gadafija« vse bolj razvema duhove v Italiji, a za to sta poskrbela tudi domači tisk in ameriški predstavniški dom. Po pisanju nekaterih časopisov naj bi italijanske tajne službe v začetku prejšnjega desetletja Libijo podpirale z dobavami naj sodobnejšega orožja in ji postavile na noge obveščevalni aparat, kot naj bi izjavil general Viviani, ki je v letih 1970 - 1974 vodil italijansko protiobveščevalno mrežo, poleg tega naj bi Gadafi dajal finančno in logistično pomoč »rdečim brigadam«. Generalovih izjav naj bi zaenkrat nihče ni uradno demantiral, pač pa je Spadolini naročil načelniku generalštaba Poliju, naj preveri, ali se Viviani ni morda pregrešil zoper zakon o državnih tajnostih. Rimska vlada za sedaj nima v načrtu prekinitev diplomatskih odnosov z Libijo, ki je izgnala 25 njenih diplomatov, prav tako je zaenkrat izključen izgon še drugih libijskih zastopnikov.

Pač pa se mora sedaj spoprijeti z ZDA. Predstavniški dom je pozval obrambnega ministra Weinbergerja, naj zakasni podpis pogodbe z družbo Fiat — Allis, ki si je z licencijo zagotovila dobavo 178 buldožerjev za 7,9 milijona dolarjev ameriškim marincem pred domačo družbo Case, ki zahteva za pošiljko 9,1 milijona dolarjev. To pa zato, ker je pri glavni matične družbe Fiat soudeležena tudi Libija. Tukajšnji krogi označujejo to kot izrazito protekcionističen in ne političen ukrep. (dg)

Andrija Artuković

obsojen na smrt

Okrožno sodišče v Zagrebu je izreklo najvišjo kazen bivšemu notranjemu ministru ustaške NDH Artukoviću

NA 2. STRANI

V Avstriji

balotaža

8. junija

DUNAJ — Drugi krog avstrijskih predsedniških volitev bo 8. junija in ne 25. maja, kot je to zahtevala Ljudska stranka iz bojazni, da bi nova »klevetanja« škodila njenemu kandidatu Kurtu Waldheimu.

Tako bodo 8. junija Avstrijci izbirali med socialističnim kandidatom Steyrerjem in Waldheimom, še vedno v središču mednarodne pozornosti zaradi svoje »nacistične« preteklosti. Prav te dni je namreč prišlo na dan še nekaj novih podatkov o vojnih zločinih, ki naj bi jih v mladih letih zagrešil Waldheim. Največ zanimanja vzbuja seveda spisek vojnih zločinov — na katerem je tudi Waldheim — ki ga je po vojni pripravila OZN.

V soboto z udeležbo nad tisoč dijakov srednjih šol

Dijaško obmejno srečanje Primorske

KOPER — Na tradicionalnem, že 14. dijaškem obmejnem srečanju Primorske, se bo to soboto v Kopru zbralo nad tisoč dijakov iz vseh srednjih šol usmerjenega izobraževanja iz Primorske, Trsta, Gorice in Celovca. V tekmovalnem delu bo sodelovalo kar 1053 dijakov, med njimi 361 dijakov iz Italije in Avstrije.

V štirinajstih letih, ko so se v Tolminu prvič srečali gimnazijci iz Slovenskega Primorja, Trsta in Gorice, je dijaško srečanje preraslo v srečanje vseh srednješolcev obmejnih občin z Italijo. Srečanja so se lani prvič udeležili tudi dijaki iz Celovca. Letos pa bodo prvič sodelovali tudi dijaki dveh italijanskih srednjih šol iz Trsta in Gorice. Prireditelji letošnjega srečanja (srednja pedagoška in naravoslovno-matematična šola in srednja družboslovna šola z italijanskim učnim jezikom iz Kopra) sta za sobotno srečanje pripravili bogat spored kulturnih in športnih tekmovanj in tekmovanja v poznavanju računalništva, poleg tega pa za

soboto predvidevajo posvet o aktualnih vprašanjih šolstva in sodelovanju med šolami ter okroglo mizo z naslovom Kakovost življenja, na kateri naj bi mladi spregovorili predvsem o svojih pogledih na sedanje življenje in o pogledih, kako le-to dvigniti na višjo raven.

Sobotnega srečanja se bo udeležilo vseh 2.400 dijakov koprskih srednjih šol, kajti za soboto je predviden športni dan, prireditelji letošnjega srečanja pa sta prepričani, da manifestacija tudi letos ne bo minila zgolj v tekmovalnem duhu, temveč bo imela tudi svojstven politični značaj — to je utrjevanje prijateljskih vezi med slovenskimi in italijanskimi dijaki in iskanje novih vsebin, oblik in razsežnosti sodelovanja med šolami z obeh strani meje, torej dograjevanje sožitja, ki je značilno za to obmejno območje.

Letošnje srečanje dijakov sodi v okvir prireditve ob koprskem občinskem prazniku, IZTKO UMER

Priznanje Alpe Adria

LJUBLJANA — Za desetletno požrtvovalno delo na področju televizijskega informiranja je tržaška agencija Alpe Adria včeraj na sedežu ljubljanske televizije prejela Plaketo RTV Ljubljana za leto 1986. Priznanja podeljujejo ob dnevu radia in televizije organizacijam in posameznikom za doprinos k razvoju osrednjega radiotelevizijskega medija in pa za posebne dosežke na tem področju.

Osemnajstim letošnjim dobitnikom je nagrade izročil predsednik skupščine RTV Ljubljana Ivo Zorič, ki je uvodoma tudi predlagal, da bi odlikovali še Radiotelevizijo Zagreb ob 60-letnici delovanja radia v Jugoslaviji in ob 30-letnici prvega televizijskega signala. Ti dve pomembni obletnici bodo namreč proslavili danes v Zagrebu, kjer so tudi botrovali nastanku jugoslovanske televizije.

Na ljubljanski svečanosti je bil slavnostni govornik podpredsednik skupščine RK SZDL Slovenije Jože Knez, ki je poudaril pomen audiovizualnih komunikacij v današnjem času. V kratkem kulturnem sporedu pa so nastopili kitarist Igor Saje, violinist Tomaž Lorenz ter harmonikar Erno Sebastian. (bip)

Po osemnajstih dneh sodne obravnave Andrijo Artukovića obsodili na smrt

Obsojenec lahko vloži priziv na vrhovno sodišče SRH

ZAGREB — Veliki senat zagrebskega okrožnega sodišča je vojnega zločinca Andrijo Artukovića obsodil na smrt. V razglasitvi sodbe je včeraj predsednik senata Milko Gajski dejal, da proces proti Artukoviću ni bil običajen proces, kajti sodilo se je človeku, ki je bil v času tako imenovane NDH gospodar nad življenjem in smrtjo vseh, ki so se znašli na ozemlju, ki ga je teroristični režim razglasil za državo.

Sodišče je spoznalo Artukovića za krivega za vsa štiri dejanja iz obtožnice, zaradi katerih je bil tudi 12. februarja izročen Jugoslaviji. Gre za uboj odvetnika iz Sremske Mitrovice dr. Jese Vidica, množične umore civilnega prebivalstva v bližini Vrginmosta ter v Kerestincu ter poboj več sto ujetih partizanov v bližini Samobora. Vsi ti zločini so se zgodili na osebni ukaz ministra Artukovića. Sodišče je sprejelo pričevanja ključnih prič tega procesa, Franje Truhara, ki je bil v začetku NDH šef usta-

ške policije v Sremski Mitrovici, ter Bajre Avdica, ki je bil član Paveličeve osebne straže in ki je spremljal tako poglavnika kot njegovega ministra Artukovića po njunih zločinskih poteh. Obe priči sta bili po vojni tudi obsojeni. Predsednik senata Milko Gajski je v sodbi, ki jo je prebral uporabil vse argumente iz obtožnice, posebej pa je poudaril, da sta ključni priči skupaj z ostalimi pričevanji verodostojno potrdili navedbe iz obtožnice in dokazali, da je Andrija Artuković kriv za vse tiste zločine, ki so kaznivi po 142. in 144. členu jugoslovanskega kazenskega zakona. Milko Gajski je zavrnil argumenta odvetnikov, ki so postavljali pod vprašaj ne samo pričevanja ključnih prič temveč tudi zakone, po katerih se je sodilo Andriji Artukoviću, češ da ti zakonj nimajo retroaktivne veljave. Zgodovina bo dejanja iz obtožnice nedvomno proučila, v obrazložitvi sodbe, katere tekst na žalost poročevalci s procesa ni-

smo dobili, je sodišče navedlo podrobno razlago za vsako posamezno točko sodbe. V obrazložitvi je navedeno, da je bil Andrija Artuković soustvarjalec in inspirator zločinskega ustaškega režima, ki je izvajal najbolj okrutne zločine nad Srbi, Židi, Romi in Hrvati. Svoje znanje je uporabil za utrditev svoje oblasti in oblasti ustaške ideologije. Kot tvorec tako imenovanih zakonov, ki so »legalizirali« pogrome, genocid in zločin, je odgovoren za smrt stotisočev. Vsa njegova dejanja, ki jih niti sedaj ni hotel priznati, so naperjena proti človečnosti. Obsojen je na smrt za najtežja dejanja proti civilizaciji.

Osemnajst dni sojenja, ki se je začelo 14. aprila in končalo včeraj je bila dolga ura zgodovine, njenih najbolj mračnih strani, dejanj, ki so se odvijala v usodnih časih za jugoslovanske narode. Smrtna kazen Andriji Artukoviću ni izrečena kot maščevanje nad 86-letnim

starcem, ki je bil član ustaške klike, izrečena je ministru Andriji Artukoviću, ki je pisal zločinske zakone in skrbno nadziral njihovo izvajanje. Neme priče njegove strahovlade pa so valovi Save in gomile ob njenih bregovih, kraške jame v Liki, zagrebske kaznilnice, znani in še neznanj kraji, kjer je tekla kri nedolžnih, žensk in otrok. Zaradi njih, predvsem pa v opomin za prihodnost je izrečena tudi kazen. Andrija Artuković se lahko v petnajstih dneh po vročitvi sodbe pritoži na vrhovno sodišče Hrvaške.

Med izrekom sodbe je včeraj vladala v sodni dvorani tišina. Artuković, kot smo bili v preteklih dneh vajeni, je mirno sedel med dvema stražarjema. Sodnik Milko Gajski je skoraj uro bral sodbo. Kljub letom, ki so pretekla od vojne, se je včerajšnji dan priključil njeni zgodovini.

TADEJ LABERNIK

Tarči veleposlaništvu ZDA in Japonske Raketni atentat v Džakarti

DŽAKARTA — Neznanci so včeraj izstrelili v smeri ameriškega in japonskega veleposlaništva v indonezijskem glavnem mestu Džakarti nekaj obrtniško izdelanih raket, ne da bi s tem povzročili večje škode. Vse kaže, da sta eksplodirali le dve raketi, ki sta zadeli neko parkirišče v bližini ameriške ambasade, kjer sta uničili tri avtomobile (na sliki) in poškodovali druge štiri.

Policija je odkrila, da so eno raketo izstrelili iz neke sobe v osmem nadstropju hotela, ki se nahaja kakih tristo metrov od japonskega predstavništva. Drugo raketo, ki ravno tako ni eksplodirala, pa so izstrelili iz nekega parka nedaleč od ameriške ambasade. Ta raketa dolga 40 centimetrov je obtičala na vrtu ambasade v bližini uradov ameriškega veleposlanika v Džakarti Paula Wolfowitza.

Sinan Hasani s Kosova novi predsednik SFRJ

BEOGRAD — Predsedniku predsedstva SFRJ Radovanu Vlakoviću se danes potekel enoletni mandat. Po že sprejetem vrstnem redu dolžnosti predsednika predsedstva bo ta položaj prevzel Sinan Hasani s Kosova, podpredsednik pa bo Lazar Mojsov iz Makedonije.

Po Titovi smrti bo Sinan Hasani osmi predsednik predsedstva SFRJ. To dolžnost so od 4. maja 1980 opravljali Lazar Koliševski, Cvijetin Mijatović, Sergej Kraigher, Petar Stambolić, Mika Špiljak, Veselin Djuranović in Radovan Vlaković.

Predsedstvo SFRJ kot kolektivno vodilno telo države je bilo z ustavnim amandmajem ustanovljeno leta 1971, v njegovem petnajstletnem delu sta bili dve obdobji. Tisto do leta 1980 in obdobje po smrti dotakratnega predsednika Josipa Broza Tita. Ker je bil predsednik Tito dosmrtni

predsednik, so v času njegovega življenja volili samo podpredsednika.

Člani sedanjega predsedstva SFRJ, ki je bil izvoljen leta 1984 so: Radovan Vlaković (Vojvodina), Sinan Hasani (Kosovo), Lazar Mojsov (Makedonija), Branko Mikulić (BiH), Stane Dolanc (Slovenija), Nikola Ljubičić (Srbija), Josip Vrhovec (Hrvaška) in Veselin Djuranović (Črna gora). Deveti član predsedstva SFRJ je po dolžnosti predsednik predsedstva CK ZKJ Vidoje Žarković. Mandat predsedstva je omejen na pet let.

Seznam članov predsedstva SFRJ bo tokrat spremenjen za enega člana, saj je Branko Mikulić predlagan za predsednika ZIS. Ker predsednik vlade hkrati ne more biti član državnega predsedstva, bo skupščina BiH Branka Mikulića, ko bo izvoljen za predsednika ZIS razrešila dolžnosti člana predsedstva SFRJ.

BONN — Med današnjo razpravo o kemičnih orožjih v Bundestagu bo Kohlova koalicijska vlada uradno razložila javnosti dogovor, ki sta ga na robu tokijskega vrha sklenila predsednik Reagan in zvezni kancler Kohl. V bonških političnih krogih so zadovoljni, da sta Kohl in njegov zunanji minister Genscher dosegla prelomen uspeh, ko sta od predsednika Reagana dobila zagotovilo, da ZDA ne bodo nameščale novih binarnih kemičnih orožij brez predhodne privolitve zvezne vlade. Binarna kemična orožja so sestavljena iz dveh nestrupenih in nenevarnih delov. Strupena postanejo šele takrat, ko oba dela združijo in skupaj izstrelijo.

Dogovor zajema nekaj pomembnih točk, stara kemična orožja, ki so v ameriških skladiščih na ozemlju ZRN, bodo do leta 1992 povsem umaknili. V ZDA bodo začeli proizvajati novo binarno kemično strelivo, ki ga ZDA v mirnem času ne bodo nameščale na ozemlju ZRN. V kriznih primerih bodo ZDA premestile binarna kemična orožja na zahodnonemško o-

Med današnjo razpravo v zahodnonemškem parlamentu

Bonska vlada bo obrazložila sporazum o kemičnem orožju

zemlje samo s predhodno privolitvijo zvezne vlade. Poleg tega ZRN ne bo edina evropska članica NATO, na ozemlju katere bi v tem primeru Američani namestili binarna kemična orožja.

Predsednik Reagan je tik pred tokijskim vrhom poslal kanclerju Kohlu pismo, v katerem ga je opozoril, da je treba do konca maja določiti nove »cilje oboroženih sil NATO«, kar postavlja ameriški Kongres kot pogoj za umik vseh starih ameriških kemičnih orožij, nameščenih v ZRN. To je zgodovinska priložnost, je zapisal Reagan, vendar se je treba

prej dogovoriti.

Prvotno so Američani vztrajali pri tem, da bi še pred morebitno namestitvijo novih binarnih kemičnih orožij v ZRN samo posvetovali z bonško vlado. Za Kohla, zlasti pa za njegovega zunanjega ministra Genscherja, ki je imel dosti pomislekov do Reaganovega predloga, so bila zgolj posvetovanja pred namestitvijo binarnih kemičnih orožij premalo. Zahtevala sta pravico veta in sta jo uradno dobila.

Vladni krogi trdijo, da je ta rešitev dosti boljša od socialdemokrat-

skega modela, uskladenega z vzhodnonemško vlado, o čem brez kemičnega orožja v srednji Evropi. Taka rešitev ne bi preprečila Sovjetski zvezi, da kopiči kemično orožje, ki ga nenehno razvija, na svoji zahodni meji in tako izvaja pritisk na bonško vlado, če bi Američanom onemogočili vsako nameščanje kemičnih orožij v ZRN. V takem primeru bi Moskva lahko izsiljevala ZRN z grožnjo svojih kemičnih orožij. Skratka, ameriška binarna kemična orožja naj bi bila protiutež sovjetskim kemičnim orožjem, kot so jedrska orožja zastraševalno sredstvo proti sovjet-

skemu jedrskemu orožju.

Kritični opazovalci menijo, da je sicer lepo, da sta Kohl in Genscher dosegla pravico veta za Bonn v primeru nameščanja binarnih kemičnih orožij in da je to dejstvo vsekakor psihološko spodbudno za zahodnonemško samozavest. Toda v trenutkih resnične krize bi Američani tako ali tako pripeljali svoja binarna kemična orožja, kot so bili pripeljali svoja »klasična« kemična orožja, ko so kot zmagovalci prišli v Nemčijo. ZDA imajo namreč po pogodbi med ZDA in ZRN pravico nameščati tudi kemična orožja na zahodnonemškem ozemlju, kar pomeni tudi nova binarna kemična orožja. V tem pogledu so Američani suvereni v ZRN. Toda za zavezništvo nikakor ne bi bilo dobro, če bi javnost imela občutek, da gre za ameriški diktat. Lepo je, če ljudje mislijo, da ima Bonn pravico veta. Toda v resnični krizi ne bi bilo časa ne za izrekanje veta ne za njegovo učinkovitost.

BOŽIDAR PAHOR

Znižanje cen na debelo v marcu potrjuje upočasnitev inflacije

RIM — Po začasnih podatkih državnega statističnega zavoda Istat so se cene na debelo marca letos znižale za 0,7 od sto v primeri s februarjskimi in tako potisnile celoletni pokazatelj inflacije na 0,3 od sto proti 2,5 od sto v prejšnjem mesecu in kar 9 od sto v marcu 1985. Splošni, ali boljše realni indeksi inflacije se je potemtakem marca sukal med 6 in 6,5 od sto, kar po eni strani potrjuje, da gre italijanskemu gospodarstvu na bolje, po drugi pa, da prevelik optimizem le ni na mestu, še zlasti pa ne triumfalizem.

Marčnemu padcu cen na debelo nasproti februarju so botrovali naslednji dejavniki: pocenitev nafte za 0,6 od sto; podražitev kmetijskih dobrin za 0,2 od sto (cene so narasle vimu, živinorejskim izdelkom in uvoženi kavi, a padle sadju in zelenjavi) in spet pocenitev nekmetijskega blaga za 0,8 od sto (nafti, elektriki, kovinam in petrokemijskim proizvodom so se cene znižale, konzerviranemu mesu, obutvi, izdelkom za predilnice in proizvodom iz barvastih kovin pa zvišale).

Zdaj se postavlja vprašanje, če in kdaj se bo pocenitev blaga v prodaji na debelo začela poznati tudi pri maloprodajnih cenah. Veleindustriji, ekonomisti in sindikalisti so ob ugotovitvi, da takšnega približanja cen na

debelo k ničelni stopnji inflacije že 17 let ne pomnijo, izrečno menijo, da je nadaljnji razvoj v tej smeri sedaj odvisen zgolj od malotrgovskega aparata in od vlade. Predstavniki Confindustrie Francesco Galli naglašajo, da se učinki nafte pocenitve prenašajo na industrijsko proizvodnjo, da pa bi morali čimprej zajeti tudi maloprodajno mrežo, tako da se bo konkurenčnost domačih podjetij na tujih trgih lahko povečala. Ekonomist Federico Caffè meni, da padec cen na debelo sovpada z obdobjem industrijsko-proizvodnega zastaja, kar pomeni, da teh števil ne gre emfazirati, ampak je potrebno paziti, da se ta pozitivni rezultat ne bo izvoltil v labirintu trgovskega posredništva. To pa je dolžna preprečiti rimska vlada, kot poudarja Lucio de Carlini v imenu CGIL s pripombo, da v Italiji ni resnega nadzora nad oblikovanjem cen od tovarne do potrošnika in da je zato nujno treba začeti izvajati strogo cenovno politiko.

Proračunski minister Romita pa je ob tej priliki pozval denarne zavode k znižanju obresti, ki sta jih te dni tudi Crazzi in zakladni minister Goria označila kot previsoke. Le tako bo po Romitovi sodbi mogoče tudi zaježiti brezposelnost. Goria je včeraj znova spregovoril o težki liri, ki naj bi jo uvedli spomladi 1987 (dg)

E. ELEKTROTEHNA
DO JUGOTEHNIKA, TOZD Elgro
trgovina na debelo Nova Gorica
DO JUNE, TOZD Elkop
malobrojni promet Koper
ČESTITAMO
ob občinskem
prazniku občine
KOPER

Polemike in stališča o radioaktivnosti

Telegram Biasuttija Zamberlettiju Odpira se huda kriza v kmetijstvu

TRST — Polemikam o radioaktivnem oblaku nad našo deželo ni usojeno, da bi se poleglo. Sedaj je na vrsti sam minister za civilno zaščito Zamberletti. Slednji je namreč dejal, da so bile meritve radioaktivnosti, predvsem kar se tiče zemlje, v prvih dneh, ko so vetrovi pripeljali v Italijo oblak iz Černobila, nezadostne. V nekaterih deželah radioaktivnosti sploh niso merili. Med temi je tudi Furlanija - Julijska krajina, kjer niso, po Zamberlettijevih izjavah, opravljali meritev celih tri dni.

Zamberlettijeve izjave so seveda razburile Deželni odbor FJK. Tako je včeraj predsednik Biasutti poslal ministru za civilno zaščito telegram, v katerem vprašuje za takojšnja pojasnila. Odbor pa je izjavil, da so v deželi FJK merili radioaktivnost vsak dan. Že od 30. aprila dalje so krajevne zdravstvene enote, ki razpolagajo z laboratoriji za zdravstveno fiziko, opravljale meritve redno, izide pa pošiljale prefekturam in ministrstvu za zdravstvo. Posebni znanstveni odbor je javnost obveščal o položaju.

Tudi ta polemika potrjuje, da je bila koordinacija med deželami in osrednjo vlado slaba. Sam deželni odbornik za zdravstvo FJK Renzulli je v poročilu, ki ga je imel na predvčerajšnji seji Deželnega sveta, dejal, da je morala naša dežela vprašati ministrstvo za točnejše podatke, saj so tukajšnje zdravstvene enote izmerile veliko večjo radioaktivnost, kot je bilo vsledržavno povprečje. V naši deželi in še posebno v Trbižu, je bila namreč radioaktivnost med najmočnejšimi, če že ne najmočnejša v Italiji.

Omenjene polemike in izjave seveda ne mečejo lepe luči na vso zadevo, čeprav je nesporno dejstvo, da razpolagajo z resnično učinkovito »varnostno mrežo« le tam, kjer delujejo jedrske elektrarne.

Kot smo včeraj pisali, so že na predvčerajšnji seji Deželnega sveta padli očitki glede meritev in informiranja v naši deželi. Obtožbe so padle na samega ministra Zamberlettija, a tudi na deželno vlado.

Sedanji podatki kažejo na postopno upadanje radioaktivnosti, položaj pa še ni normaliziran. Prav to dejstvo vedno bolj zaskrbljuje kmetovalce. Včeraj se je deželni odbornik za kmetijstvo Antonini sestel s predstavniki kmetov, kmetijskih zadrug, z obrtniki in industriji, da bi skupaj proučili položaj v kmetijstvu. Antonini je tako dejal, da kmetje niso znižali proizvodnje prepovedanih živil, čeprav so jih krajevne oblasti za to izrecno prosile. Antonini je tudi prosil živinorejce, naj krmijo živali s suho krmo in ne s svežo travo. Skladišča živil so prepolna in kmalu bo postalo stanje nevzdržno. Položaj je težak posebno glede mleka in sira, saj je v bistvu nemogoče prodajati svežih sirov.

Kmetijstvo je torej pod udarom, saj je pomlad naj-

boljši čas za prodajo prav tiste zelenjave, ki je prepovedana. Živinorejcem pa preti, da se bodo znašli z zapolnjenimi skladišči in zaprtimi tržišči še precej časa. Neaktere stranke, tudi večine, ki sestavljajo deželno koalicijo, medtem trdijo, da bi morala škodo vrniti SZ, vendar je bolj malo verjetno, da se bo to zgodilo. Gre konec koncev za čisto politično stališče; je kdo kdaj plačal neosnaževanje okolja?

□ TRSAT (Reka) — Pretekli torek so na Trsatu slovesno otvorili mednarodni sejem turizma in navtike, ki nosi ime »Nautica 86«. Po mnenju organizatorjev bo sejem zadoštil potrebam vseh slojev turistov, tudi najzahtevnejših. Namen te mednarodne manifestacije pa je predvsem ovrednotiti lepoto Jadranskega morja in njegovih turističnih točk.

Na letošnjem mednarodnem sejmu bo razstavljalo 165 razstavljalcev iz petnajstih dežel. Zaradi velikega števila eksponatov so morali prireditelji povečati razstavni prostor za 1.200 kvadratnih metrov. Vse kaže torej, da se zanimanje za pomorski turizem vedno veča tudi na domačem trgu. Zaradi prostorske stiske pa za prihodnje tovrstne manifestacije že načrtujejo primernejši razstavni prostor, ki naj bi segal do nekaterih turističnih naselij v bližini Trsata.

Spomin na Kosovo

Letos 27. maja bo minilo 60 let, odkar je v 22. letu starosti v Tomaju umrl Srećko Kosovel. Ob tej obletnici bo danes ob 18. uri v sežanski Kosovelovi knjižnici spominski večer, na katerem bodo sodelovali Jerca Mrzel, Ivo Ban, Janez Vrečko, Janez Kavčič in učenci OŠ Sežana

Od četrta do četrta

La Malfa se ne bi strinjal

Niti prejšnji teden ni minil brez neugodnih novic za našo skupnost. Že pred prejšnjim četrtikom smo zvedeli, da je bila razprava v prvi senatni komisiji o zaščitnem zakonu ponovno odložena. Njen predsednik se je izgovarjal, da se mora prej posvetovati z ministrom za dežele, za katerega ni jasno, ali sploh namerava predložiti svečano napovedani vladni predlog. Sledila je vest, ki pomeni kaj slabo spričevalo za demokratičnost današnje Italije. Sen. Jelki Gerbec so na desetletnici potresa v Furlaniji enostavno preprečili dostop do predsednika republike ob njegovem obisku v Vidmu. Hkrati pa je moral ob tej obletnici načelnik čedajske podružnice Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI ugotoviti — za razliko od doseženih uspehov v 10-letni obnovi: »od leta 1974 do leta 1984 so slovenske občine v videmski pokrajini izgubile čez 2.051 prebivalcev in da se je demografski padec povzela še za 12,54 odst. ...«. Drugi sodelavec te podružnice pa je po Radiu Trst A med pogovorom o posledicah potresa povedal prav tako vznemirljiv podatek, ko je omenjal padec prebivalstva od 21.000 na 11.400.

Med letošnje politično najbolj negativne obmejne dogodke pa spada sobotno odkritje spominskega obeležja v goriškem Mestnem parku (skupini pripadnikov italijanske fašistične vojske). Nič niso zalegli med pripravami objavljeni protesti antifašistov: sindikatov, SKGZ, jugoslovanskega zunanjega ministrstva in novogoriške javnosti. Najbolj mučen pečat pa je temu provokacijskemu protijugoslovanskemu dejanju dala solidarnostna poslanica republikanskega obrambnega ministra in načelnika tajništva njegove stranke, ki je pred tedni v Trstu tako nesprejemljivo razlagal stališče svoje stranke do naše zaščite. Kdor je spremljal protifašistično delovanje in tudi protifašistične nastope pokojnega voditelja italijanske republikanske stranke v Trstu (zlasti na mnogih predvolilnih zborovanjih po vojni) je prepričan, da se Ugo La Malfa z goriško provokacijo ne bi strinjal. Naravnost smešno pa je bilo sobotno polemiziranje goriškega župana s protestnimi izjavami, da so vsi fašistični krivci v maju leta 1945 iz Gorice zbežali. Kam so zbežali, ko pa je bila vsa Italija v rokah borcev odporne gibanja, ki je za kaznovanje fašistov poskrbelo bolj temeljito kot v Gorici in v Trstu? Saj je znano, koliko desetisočev je bilo več kot »deportiranih« samo v Milano, Lombardiji itd. (Pred meseci je o tem pisal tudi tržaški 'Il Meridiano'). Pa jim nobena lokalna oblast še ni postavila spomenikov, čeprav je v januarju letos Almirante predlagal »spravo« ob povečevanju samega Duceja. In prav podobno spravo je navajal tudi goriški župan.

Ob teh in takih novicah pa najbrž ni neprimerno omeniti tudi vest o smrti bivšega večletnega sodravnika tržaške slovenske radijske postaje, publicista in pisatelja Mirka Javornika v ZDA. Ko bodo zgodovinarji pisali o pokojnikovem pomenu v slovenskem časnikarstvu in literaturi, bodo morali namreč upoštevati, da je na dan prve obletnice fašistične okupacije Ljubljane, 11. aprila 1942 v »Slovenskem domu« katerega urednik je bil Mirko Javornik napisal tudi med drugim naslednje tri stavke:

»Z zasedbo pred letom dni je Ljubljana: 11. z delom slovenskega ozemlja doživela srečo, da je postala sestavina fašističnega imperija... Ljubljanska pokrajina ve in ne bo pozabila, da se ima za to novo značilno, neizbrisno razdobje v svoji zgodovini zahvaliti Duceju ter ljudem njegovega zaupanja, prvemu med njimi ekselenci Grazioliju. In zagotovila ter dokazi, ki jih je naše ljudstvo dalo svoji lojalnosti pred letom dni, so še iskrenejša danes po prvem letu nove, v vsakem pogledu tako blagoslovljene dobe«.

S. R.

V Špetru obisk švicarskih časnikarjev

ŠPETER — Nedavna predstavitev likovnih del koprškega umetnika Aleksija Zbone je bila obenem prilika za širo umetniško - kulturno razpravo. V Beneški galeriji, kjer se je odvijala otvoritvena slovesnost, so bili namreč prisotni tudi gostje iz Švice, med temi časnikar revije »24 Heures« iz Lousanne in podpredsednik kantona Vaud Pierre Duvoisin. Časnikar Bertil Galland je spodbudno spregovoril o delovanju Slovenskega centra iz Špetra ter poudaril pomen etničnih skupnosti, kakršnega ima prav slovenska manjšina v evropskem kontekstu.

Pokrajinski odbornik Cum, ki je bil tudi prisoten na otvoritvi razstave, je s svoje strani zagotovil zanimanje pokrajinske uprave za nadaljnji razvoj slovenskih društev, predvsem Slovenskega centra. Delegacija švicarskih gostov se je pred obiskom v Špetru mudila v Ljubljani, kjer so jo sprejeli predstavniki kulturnih in političnih oblasti.

Koncert mladih glasbenikov

ŠPETER — Prejšnjo nedeljo je bil v dvorani občinskega sveta v Špetru spomladanski koncert, ki ga prireja krajevna glasbena šola. Poleg glasbenih vzgoje si tam otroci nabirajo tudi raznovrstne izkušnje.

Pokrajinski odbornik za šolstvo Lepre, ki je mlade glasbenike pozdravil je med drugim dejal, da bo v hodoče pokrajinska vlada upoštevala trud organizatorjev

MPZ Valentin Vodnik na obisku v Subotici

V dneh okoli 25. aprila je MPZ Valentin Vodnik iz Doline odpotoval na večdnevno gostovanje v Subotico. Prijateljske in kulturne izmenjave z mešanim zborom Pro musica so sad dolgoletnega sodelovanja med obema zboroma. Prijateljski zbor iz tega vojvodinskega mesta je že bil v Dolini, prav tako pa je dolinska skupina pred sedmimi leti nastopila v Subotici. Mnogokrat smo že omenili glavne poteze kulturne politike KD Valentin Vodnik, predvsem pa istoimenskega zbora, ki vrsto let goji in se zanima za prijateljske vezi z umetniškimi skupinami iz Italije in drugih držav.

Tak je primer Subotice, mesta ob jugoslovansko - madžarski meji. Zaradi zemljepisne lege, zgodovinske preteklosti in ne nazadnje gospodarskih razmer, združuje to mesto v sebi kar sedemnajst različnih narodov in etničnih skupin. Res je pri tem vprašanje sožitja težko! Družbeno življenje je v glavnem deljeno v dve vzporedni jezikovno-izobraževalni sestavini: prepletata in dopolnjujeta se dve različni stvarnosti, srbohrvaška in madžarska, in to enakopravno v kulturno-političnih ter družbenogospodarskih pogledih. Najštevilnejši etnični skupini imata tako vse življenjske pogoje za svoj polnopravni razvoj. Pripadniki ostalih narodov pa se v to dvojezično bivanjsko sožitje popolnoma vključujejo, ohranjajo pri tem svoje posebne etnične značilnosti, tudi verske. V tem mestu in v okoliških občinah je torej temeljno vprašanje, ki tare našo zamejsko stvarnost, rešeno, velik delež pa ima pri tem razlika v družbeno-državnem ustroju.

Mestni center Subotice hrani veliko zgodovinsko-umetniških sledov narodov, ki so šli skozenj. Najvidnejše so poteze madžarskega sloga, tako da je tudi vzdušje, ki ga dihaš, svojevrstno in in različno od drugih srbskih mest. Narava nasploh je drugačna: ni naših dolin in hribov, vse je le široka Panonska nižina, ki ji ne vidiš ne konca ne kraja.

Ko smo v petek zjutraj z vlakom prispeli v Beograd, nas je v Skupščini, najvišjem organu oblasti in samoupravljanja, čakal uradni sprejem. Slovenski delegat nam je najprej predstavil vsestranski pomen te v helenskem slogu grajene stavbe, nato pa v svojem pozdravu podčrtal, kako zelo je važno, da ohranjamo in gojimo svojo slovansko zavest, ki družji vse narode SFRJ, posebej pa mora združevati nas, ki smo in bomo Slovenci, kljub neenakopravnemu manjšinskemu položaju. Kot predstavnikom zamejskega kulturno-političnega življenja nam je ob koncu izročil pozdrav in pohvalo našemu neustavljivemu prizadevanju za doseganje lastnih pravic v državi, kjer smo manjšina.

Še isti dan je imel MPZ Valentin Vodnik nastop v razkošni dvorani subotičke občinske palače. V svoje celovečernem koncertu je predstavil dvajset skladb, ki gredo od igrive Gallusove Dulcis amica, Crocejevega moteta Cantate Domino in Lassovega Bonjour mon coeur, do Maroltovih harmonizacij slovenskih ljudskih pesmi, od katerih je zbor zapel o svoji življenjski stiski pretresljivo. Ni mi volja in še veselejši Ljubi konja jaše ter Ribniško. Koncert sta zaključili dve srbski pesmi Borivoja Simića, Oj Moravo in Fatise kolo, kjer je solo zapel sam dirigent Ignacij Ota. Dolgo potovanje in zelo vroče vreme pa sta nekoliko vplivala na pevce, ki so zaradi utrujenosti nekaj pesmi prvega dela zapeli pod svojimi običajnimi sposobnostmi. Takoj v drugem delu pa se je raven izvajanja znatno izboljšala, tako da je bil koncert res vreden navdušenja ploskanja, s katerim je zbor obdarilo številno občinstvo.

V uradni del gostovanja spada tudi sobotni sprejem na občini, kjer nam je v imenu vseh mestnih organizacij zavezal dobrodošlico podpredsednik izvršnega sveta občine Subotica inž. Vladimir Sučić. V nekaj besedah je skušal strniti vso bogato zgodovino tega pravega panonskega mesta, kjer sta razvita kmetijstvo in raznolika

industrija. Mesto šteje okoli 100.000 prebivalcev, tradicija sega v začetek 13. stol., mesta pa je doživelo razmah na prehodu iz 18. v 19. stol. Staro in bogato kulturno tradicijo čuvajo in po možnostih čimveč razvijajo, Subotica ima mnogo kulturno-umetniških skupin, dve narodni gledališči, srbohrvaško in madžarsko, na glasbenem področju poleg zborov še komorni orkester in filharmonijo. Na koncu je inž. Sučić poudaril važnost uspešnega gojenja prijateljskih odnosov: ne nazadnje je temu dokaz enakopravnost med vsemi tam živečimi manjšinami. Nato je spregovoril Marino Pečenik, predstavnik občine Dolina, ki je razkril podobnosti in razlike med Subotico in Dolino, razlike v državnih sistemih in pot v enakopravnost, ki je pri nas še zakopana globoko v zemljo. V duhu kulture je pozdravil in izročil darilo še predsednik KD Valentin Vodnik Vojteh Lovriha, zbor pa je slavnostno zapel Zdravljico.

Družabnih trenutkov gotovo ni manjkalo. Skupaj z gostitelji smo preživeli prijeten popoldan v čudovitem naravnem parku ob Paliču, si ogledali živalski vrt, ogromno jezero med Donavo in Tiso ter lokalne značilnosti mesta samega. Zvečer pa skupna večerja s petjem, pogovorom in zabavo.

Iz Subotice smo odpotovali v nedeljo zgodaj zjutraj: čakal nas je Beograd. Od njega smo dobili nepozabne vtise, predvsem v slovesnem in strogem vzdušju ob Titovem grobu, v Hiši cvetja. Ob tem obisku v Beograd sta najstarejša pevca, Berto in Jože, tudi položila naš venec na Titov grob. Ogledali smo si še mogočno Avalo s spomenikom Nežnanemu vojak, turški Kalemegdan in značilni stari del mesta v Skadarski ulici. Sugestivno pa je bilo gledati Savin izliv v Donavo, saj takih naravnih razsežnosti pri nas nismo navajeni.

Pozno zvečer je šel vlak iz Beograda, mi pa z njim...

DAMJANA OTA

Maks Zadnik

Partizanska

bolnišnica »Zalesje«

6.

Na poti v Italijo je njegov oddelek okoli 10. januarja 1944 prispel v Senožeče, od koder je v noči na 13. januar dr. Gadžijev pobegnil proti Vremščici, skupaj s Kazahom Borisom Abdulajevim. Po tridnevnem iskanju v snegu in burji se jima je posrečilo priti v noči na 17. januar na Ostrožno brdo, kjer sta v naslednjih dneh navezala stike s štabom Istrskega odreda in se vključila vanj.

Gadžijev - Mišo je prišel v odred kot naročen, saj so prav tedaj iskali sposobnega zdravnika za upravnika bolnišnice v Padežu. Gadžijev je ponudbo sprejel. Sredi marca pa je štab VII. korpusa na predlog štaba odreda odobril njegovo namestitev. Sprejeto dolžnost je dr. Mišo opravljal od prvega dne požrtvovalno in uspešno, zato je štab odreda predlagal štabu VII. korpusa, naj bi mu dovolili nositi čin majorja, ki ga je imel v Rdeči armadi. Ob tem so ga takole ocenili:

»Je odličen vojak, zelo discipliniran in politično razgledan. V zdravstvenem delu je skrben, izredno požrtvovalen in dober organizator...«

Ko je 17. 1. 1945 odšel iz Brkinov, ga je tudi krajevni narodnoosvobodilni odbor Suhorje ocenil za izredno vestnega in požrtvovalnega pri zdravljenju prebivalcev.

V kako težavnih razmerah pa je bolnišnica »Zalesje« delovala, je najbolje opisala njena tedanja ku-

harica Malka Krebelj:

»Včasih je bilo treba skuhati tudi za 60 do 70 ljudi, toda kako to urediti, ko pa je bilo treba skrivati vsak plamenček, vsak odtenek dima? Hoditi le ponoči v snegu in temi, brisati za seboj vsako sled in nositi vsako kapljo vode 400 do 500 m daleč. Pri našati iz uro oddaljenega Ostrožnega brda vsako skorjo kruha, mleko, krompir in vse druge potrebnosti v največji tajnosti! ... In vedno smo bili v strahu, posebno jeseni in pozimi 1944/45, ko so Nemci in četniki venomer rogovlili okoli nas... Toda vse to smo vzdržali, ker smo bili mladi in smo delali z navdušenjem ter neomajno verjeli v našo pravično stvar...«

Partizanska bolnišnica »Zalesje« je predvsem zavoljo takih ljudi v celoti opravila svoje poslanstvo. Zato bi bilo prav, da bi jo obnovili kot spomenik požrtvovalnega človekoljubja med NOB.

KONEC

Ali bo vodstvo LpT nanje pristalo?

Preverjajo se zadnje možnosti za pogajanja na krajevni ravni

Nadaljuje se že skoraj povsem nerazumljivo izigravanje med Listo za Trst na eni strani ter strankami deželne koalicije na drugi, ki se ne morejo dogovoriti o načinu, po katerem naj bi potekala pogajanja za nadaljnje upravljanje tržaških krajevnih ustanov. Lista za Trst vztraja, da bi se pogajanja odvijala na deželni ravni, stranke, ki z njo sodelujejo pri upravljanju občine, pokrajine in Krajevne zdravstvene enote pa so mnenja, da se je treba o tržaških vzhodih pogajati na pokrajinski ravni. V tej dilemi si stranke izmenjujejo tiskovne note, začetek pravih pogajanj pa se zavlačuje iz dneva v dan.

Stranke krajevne koalicije bi se morale sestati že v torek dopoldne, vendar pa je bilo srečanje odloženo na prošnjo Liste za Trst. Sinoči se je namreč sestalo njeno vodstvo, ki je moralo predvsem odločiti, ali se bo LpT udeležila srečanja na pokrajinski ravni, potem ko ni hotela doslej pristati na ta predlog. KD, PS DI, PRI in PLI so namreč pristale na odložitev sestanka, v skupni tiskovni noti pa ostro kritizirajo tako zadržanje liste, kateri očitajo, da bi spričo politične in gospodarske kri-

ze morala imeti vsaj toliko čuta in spremeniti in anticipirati svoje navade (vodstvo LpT se namreč sestaja ob sredah). Omenjene stranke jo obenem pozivajo, naj enkrat za vselej preneha povzročati nesmiselne in absurde težave političnemu in upravnemu življenju zaradi notranjih preprirov.

Kot zadnje dejanje dobre volje in iz čuta odgovornosti do prebivalstva so pokrajinska tajništva omenjenih strank sklenila sprejeti predlog LpT in predvideni sestanek odložila na prihodnji ponedeljek. Obenem pa so Listo opozorila, da bi vsak njen nadaljnji poskus izmikanja sestanku s strankami večine pomenil njeno objektivno disociacijo od večine. Gre za dejanje, za katerega bi si morala lista prevzeti vse odgovornosti skupno s posledicami, ki bi sledile temu dejanju.

Lista je torej sinoči odločala, ali bo sploh sedla za pogajalsko mizo s strankami krajevne večine; medtem pa so tajništva strank, ki upravljajo deželo že dala razumeti, da bodo pristala na sestanek z listo na deželni ravni šele takrat, ko se bodo pogajanja na pokrajinski ravni začela in se tudi pozitivno razvijala.

Zanimiva okrogla miza krožka »Salvemini«

Strnjenost gospodarskih in političnih sil pogoji za izvajanje in uresničevanje paketa

Enotnost in odločnost, ki jo je Trs pokazal ob sprejemanju zakona št. 26 oziroma paketa za Trst in Gorico, je še toliko bolj potrebna v trenutku izvajanja programskih usmeritev zakonskega besedila in uresničevanja njegovih določil. S to mislijo je predsednik krožka za družbenopolitične vede »Salvemini« Arnoldo Pittoni začel okroglo mizo o vprašanih interpretacijah in uresničevanju ter perspektiv, ki jih zakon odpira družbenemu in gospodarskemu razvoju tržaške pokrajine.

Stirje govorniki, ki jih je predstavil funkcionar finančne uprave Tullio Autoni, so z različnih ekonomsko-tehničnih in političnih vidikov ocenili in opredelili značaj in doseg spodbud, olajšav in investicijskih sredstev iz paketa. Prof. Giuseppe Montesano je ob analizi zakonskega besedila nanizal vrsto dvomov in nejasnosti, ki jih povzroča nepopolna opredelitev dosega in namenov zakona. To dokazuje tudi polemika ob hudo omejevalni interpretaciji olajšav pri socialnih dajatvah, kakršno si je zamislil tržaški sedež

zavoda INPS. O tem je zelo natančno in argumentirano poročal občinski odbornik in predsednik tržaške zbornice svetovalec za delo Arnaldo Rossi, ki je dokazal popolno neutemeljenost odrekovanja olajšav tako gradbenikom, kot obrtnikom, trgovcem in metom.

Zelo zanimiva sta bila posega predsednika tržaške zveze industrijcev - Associazione industriali Federica Pacorinija in predsednika davčne komisije združenja gradbenikov Associazione nazionale costruttori edili, Ennia Riccesija. Oba sta namreč zajela tudi širšo družbenopolitično in gospodarsko perspektivo, ki jo odpira ali naj bi jo odprl paket za Trst. Po Pacorinijevih besedah lahko za to mesto, ki je dolga leta protestiralo in tarnalo, odobritev paketa pomeni veliko lekcijo za prihodnost. Rodila so ga namreč skupna prizadevanja in sodelovanje političnih in gospodarskih sil, kar pomeni, da bo na tak način tudi v prihodnje moč doseči še marsikaj. Strnjenost pa je nujna tudi v tem trenutku, ko je na vidiku nov zakonski ukrep za obmejitve območja oziroma za vse deželno ozem-

lje in ki obeta nove pomembne gospodarske spodbude. Pacorini je opozoril, da ob njem obstajajo mnoge, tudi upravičene razlike (tačas je v parlamentu pet različnih in celo nasprotujočih si zakonskih predlogov), da pa mora biti jasno, da bo vsak ukrep, ki bi nameraval razširiti olajšave in spodbude na vse deželno ozemlje, prišel nujno v konflikt z vsebino paketa za Trst in Gorico. Prav zato je po njegovem mnenju potrebno preprečiti, da bi novi zakon razvrednotil ali izničil prizadevanja, ki so bila potrebna za pridobitev paketa. Po tej premisi je predsednik tržaških industrijcev razložil njihovo stališče do vloge, ki naj bi jo paket odigral na tržaškem teritoriju. Predvsem je treba zavrniti prepiranje, da so sredstva in olajšave namenjene le novemu in da gre stare podjetnike zamenjati z novimi. Res je sicer, da Trstu tradicionalno primanjkuje novega, vendar mesto živi in proizvaja, zato je treba prvo pozornost posvetiti obstoječemu in se šele nato ozreti na jutri, na prihodnost, za katero se ne vemo natančno, kakšna bo. Res je, da je paket nekakšen svetilnik, ki vabi podjetnike od zunaj, toda mesto samo jim prav tako ponuja ugodne pogoje za delo. Ob tem je Pacorini priznal, da se je sicer v zadnjih mesecih povečalo zanimanje zunanega kapitala za vlaganja v Trstu, vendar ne v meri, kakršno bi bilo pričakovati. Skratka, tržaški industriji so odprti za nove ideje in spodbude, za oblikovanje nove podjetniške miselnosti; vsebino paketa je treba izvajati pragmatično, toda s politično občutljivostjo, zato so odločeni tesno sodelovati s političnim razredom. V ta namen predlagajo ustanovitev centra za politično upravljanje paketa, ki naj skrbi za splošno promocijo tržaške pokrajine v sodelovanju z vsemi političnimi in tehničnimi komponentami. Po ugodnem signalu iz Rima — je zaključil Pacorini — je sedaj odgovornost prešla v naše roke in prevzeti jo moramo vsi, tudi javne ustanove in sindikati, v prizadevanju, da bi Trst ne zapravljal te priložnosti.

Ennio Ricessi je v svojem posegu zelo pozitivno ocenil programske smernice paketa, ki posvečajo veliko pozornost gradnji ljudskih stanovanj. Če se želi Trst proizvodno razvijati, bo nujno potreboval svežih delovnih moči, ki jih sam ne premore in ki bodo, od koderkoli bodo prišle, prinesle tudi voljo do dela, ki je Tržačanom počasi usahnila. Paket predstavlja priložnost, kakršna se je v Furlaniji ustvarila po potresu, zato je v tem trenutku skrajno pomembna sintonija političnih in gospodarskih sil, da bi z gospodarskim razvojem omogočili tudi porast kakovosti življenja in zaščito našega edinstvenega okolja.

(vb)

Razprava med ekološki na torkovem večeru v Slovenskem klubu

Termoelektrarna: veliko več škode kot koristi

Nesreča v Černobilu je še bolj vzpodbudila dejavnost vseh tistih, ki nasprotujejo pretirani industrializaciji, ki postavlja na kocko varnost okolja ter življenje in zdravje ljudi. Slovenski klub je v ta namen organiziral srečanje s petimi strokovnjaki, ki so se predvsem osredotočili na precej pereč problem termoelektrarne v Miljah. Prvi je spregovoril profesor Franc Pisani, ki je natančno opisal delovanje termoelektrarne. Predvsem je opozoril, da gre pri izogrevanju v zrak velika količina dima, poleg tega pa ostaja tudi precej pepela, ki ga lahko veter raznese zelo daleč. Termoelektrarna bi za hlajenje naprav uporabljala morsko vodo, s tem pa bi se temperatura morja izredno dvignila. To bi pomenilo, da bi kmalu v Tržaškem in miljskem zalivu izumrlo življenje v morju.

Seveda je veliko politikov in ekonomistov navdušenih nad gradnjo čim večjega števila termoelektrarn, saj se tako vsaj tu rešijo odvisnosti od arabskega sveta, poleg tega pa centrale na premog precej manj stanejo. Vendar z današnjimi tehnološkimi napravami premog nedvomno kvarijo okolje in škoduje zdravju ljudi.

Besedo je nato prevzel Andrea Wehrenfennig, ki je izrazil ostro kritiko sodobni energetski politiki, ki je ne skrbi ne narava ne človek, pač pa

jo zanima le gmojni dobiček. Termoelektrarna v Miljah bi bila za nas izredno nevarna. Najprej bi zelo poškodovala rastline. Iz izkušenj pa vemo: kjer ne morejo živeti rastline, tudi človek dolgo ne živi. Oba načrta za gradnjo nove termoelektrarne, tako projekt Enel kot projekt komisije Brambati, sta za naše kapacitete odločno prevelika in v naših krajih dejansko neuresničljiva.

Aleš Lokar je najprej opozoril prisotne na ekonomske prednosti, ki bi jih prinesla gradnja takega industrijskega objekta. Predvsem bi to nudilo zaposlitev velikemu številu mladih. Vendar se je tudi sam strinjal, da bi termoelektrarna prinesla prebivalcem predvsem izredno ekološko škodo. Z načrtom za gradnjo bi soglašal le, če bi bil polovico manjši. Prav tako bi se strinjal s postavitvijo sinhrotrona le, če bi ga postavili že na prej določeno mesto, ne pa da hočejo zaradi tega razlastiti najlepša slovenska zemljišča v okolici Bazovice.

Ob koncu sta spregovorila še Stojan Sancin iz dolinske občine ter Jurij Vodopivec, ki je izrazil stališče prebivalcev Milj. Oba sta ostro nasprotovala gradnji kakršnekoli, tudi manjše termoelektrarne. Industrijska cona je v tisti okolici uničila že pre-

cej lepih zemljišč. Občani imajo danes le klavrn razgled na staro železje bivših tovarn in na kadeče se dimnike industrij, ki še delujejo. Pri tem je treba upoštevati tudi zdravje prebivalcev, ki je že tako v nevarnosti. Termoelektrarna pa bi povzročila še več pljučnih bolezni, tudi raka.

Udeleženci okrogle mize v Slovenskem klubu. Z desne Lokar, Sancin, Vodopivec, Wehrenfennig in Pisani

V priredbi sklada »Mitja Čuk«

V soboto v Zgoniku Orientalski večer

V kulturno - športnem središču v Zgoniku bo v soboto zvečer ob 20. uri Orientalski večer, posvečen karateju, judu in jogi. Organizator večera je Sklad »Mitja Čuk«, ki se je obrnil na predstavnikne omenjenih treh športnih veščin z željo, da bi z njihovo pomočjo in nastopom spoznala naša javnost to dejavnost. Organizatorji se trudijo, da bi pripravili za vse, ki se s temi veščinami bavijo, ali pa tudi ne, zanimiv in prijeten večer.

Na večeru bodo nastopili učenci šole za jogo, središča »Centro studi karate« iz Trsta, kluba za judo in slovenskega kluba Shinkai, ki ima svoj sedež pri Briških, vaje pa potekajo v kulturno - športnem središču v Zgoniku.

V našem uredništvu se je oglasil Sergij Štoka, tehnični direktor slovenskega kluba Shinkai, karate mojster, ki je že dosegel stopnjo črnega pasu 2. DAN in nam nekoliko opisal vsebino tega Orientalnega večera.

»Program večera bo trajal približno

uro in pol ter bo na njem kot gost nastopila tudi tekmovalna ekipa SHOTOKAN karate kluba Emona iz Ljubljane. Skupno bo na večeru nastopilo okrog 60 tekmovalcev — tudi tekmovalk, kot nam je povedal Štoka, saj se z joga in karatejem ukvarjajo tudi dekleta in ženske (Štokova žena Romana Maiana je celo predsednica kluba Shinkai).

»Potrudili smo se, da bi napravili večer čim bolj zanimiv, je povedal Sergij Štoka. Predvsem želimo občinstvu prikazati, da je karate obrambna veščina, pri kateri se nasprotnika borita le z rokami in nogami, da je judo sredstvo, ki daje našemu telesu prožnost in da deluje na primer joga dobro na naše fizično, čustveno in umsko počutje.«

Ves večer bodo organizatorji opremili tudi s primerno glasbo in razsvetljavo ter bodo skušali na kratko prikazati, kako potekajo vaje, oziroma treningi v posameznih veščinah.

Naj še povemo, da vodi šolo za jogo Egidio Baiss, mojster judoja pa je Delia Cuzzocree.

● Na oglasni deski deželnega šolskega skrbništva so od ponedeljka na ogled prednostne lestvice natečaja za profesorje pravnih in ekonomskih ved (razred XXV) na slovenskih višjih srednjih šolah. Morebitne prizive je mogoče predložiti v roku desetih dni po objavi lestvic.

● Zaradi radikalnega čiščenja cest bo jutri med 13. in 17. uro prepovedano parkiranje na ulicah Broletto, Tacco, S. Marco in Campi Elisi.

V okviru dobrodelnih koncertov

Tržaški oktet za AGMEN

Bolezen ne izbira narodne pripadnosti in ne barve kože. Tistemu, ki prizadene in je obsojen, gre vsa naša človeška pozornost in naša solidarnost, ki se lahko izraža na tišoj načinov. Najbolj pretresljiva pa je neizbežna usoda nedolžnih otrok, ki nemočno sprašujejo: Zakaj?, a jim nihče ne more dati odgovora, ker ga preprosto ni.

Združenje AGMEN, ki je nastalo pred dvema letoma v okviru otroške bolnišnice Burlo Garofolo, si prizadeva, da bi vsaj delno ublažilo bolečine otrok, ki bolehaajo za različnimi oblikami krvnega raka in potolažilo starše, ki se težko sprijaznijo z usodo svojih obolelih malčkov. Sredstva, ki jih AGMEN zbira z dobrodelnimi nastopi raznih skupin in posameznikov, so združenju omogočila, da je na tem področju doseglo že precejšnje uspehe, saj so nekatere vrste levkemije že ozdravljive s presaditvijo hrbtničnega mozga.

Pevci Tržaškega okteta, nekateri tudi sami očetje, so tudi želeli prispevati v plemeniti sklad in ponudili združenju koncert, katerega izkupiček bo šel ves za bolne otroke in za specializacijo zdravnikov, ki se jim posvečajo. Dobrodelni koncert bo v evangeličanski cerkvi na Trgu Panfili danes ob 20.30. Tržaški oktet je za to priložnost pripravil zelo pester program, ki obsega ljudske in umetne pesmi mnogih evropskih narodov, v skladu z univerzalnostjo namena, ki ga ima prav ta nastop.

Pevci bodo zapeli tudi nekaj novih pesmi, s katerimi so zadnji čas razširili svoj repertoar. Spored sta pripravila Janko Ban in Mirko Slosar

v imenu organizatorjev pa Tržaški oktet vabi k čimvečji udeležbi, saj je dovolj čisto malo, zato, da je bližnjemu lažje...

Novi odbor Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel

Po občnem zboru, ki je bil 28. aprila, se je pred dnevi sestal na prvi seji novoizvoljeni odbor Zadruga Kulturni dom Prosek - Kontovel. Na seji so si izvoljeni odborniki razdelili posamezne funkcije. Odbor zadruga, katerega mandat traja tri leta, je skoraj v celoti obnovljen in ga sestavljajo: predsednik Josip Čuk, podpredsednik Alojz Kapun in Alojz Bukavec, tajnik Darjo Rupel, zapisnikar Murjo Štoka, blagajnik Drago Milič, pomočnik blagajnika Cveto Štoka, gospodar Danilo Kocman in odbornik Drago Štoka. Nadzorni odbor pa sestavljajo predsednik Josip Starc in efektivna člana Vlado Ukmar in Stojan Lisjak.

● V ponedeljek bo v galeriji Tergesteo velik »Ples cvetja«. Prireja ga odbor za »Pomlad v Trstu« in bo to zaključek pobude, ki je letos že tretje leto zapored s cvetjem okrasilo naše mesto.

● Župan Richetti je včeraj sprejel rektorja tržaške univerze Fusarolija in dekana medicinske fakultete Baldinija, s katerima se je pogovoril o problemu službe za urgentno medicino.

Jutri prva seja glavnega sveta KZ

Glavni svet Kmečke zveze se bo sestal na svoji prvi seji po občnem zboru jutri, 16. maja. Seja bo na sedežu KZ v Trstu, pričela pa se bo ob 20. uri. Dnevni red predvideva imenovanje predsednika in dveh podpredsednikov, imenovanje izvršnega sveta, imenovanje komisij, določitev program delovanja do konca letošnjega leta, organizacijska vprašanja in razno.

Informacijska pobuda za davčno oporečništvo

Tržaški odsek Mednarodnega gibanja za spravo (MIR) se dejavno vključuje v vsedrjavno kampanjo za uveljavitev davčnega oporečništva proti vojaškemu stroškom. Kot znano, gre za davkoplačevalce, ki si pri plačevanju davkov deklarirano odbijejo odstotek, kolikoršni je v državnem proračunu odmerjen za vojaške stroške.

Da bi nudili čim popolnejše informacije o namenih in poteku te kampanje, bodo tržaški predstavniki MIR na razpolago javnosti 21., 27. in 29. maja na sedežu Občestva sv. Martina v Ul. Gregorutti 2, in sicer vse tri dni od 17.30 do 19. ure. Pojasnila bodo nudili bodisi tistim, ki nameravajo izvajati davčno oporečništvo, bodisi tistim, ki bi se z njim želeli le podrobneje seznaniti.

● V torek, 20. t.m., ob 19.30 se bo sestal svetoivanski rajonski svet. Na dnevnem redu ima med drugim vprašanje namestitve nove zadrugne veleblagovnice na območju bivše pivovarne Dreher.

Obvestilo izletnikom v Derendingen

Sindikata slovenske šole obvešča izletnike, ki so se prijavili za 4-dnevni izlet v Derendingen, naj se zglasijo do jutri na sedežu SSS (Ul. Filzi 8 — telefon 61-193) za dodatna sporočila. Danes bo sedež odprt od 16. do 18. ure.

Priprave na volitve jursarskih odborov

Tudi v mestu se bodo predstavile nestranske kandidatne liste na volitvah odborov za ločeno upravljanje jursarskih premoženj, ki bodo 15. in 16. junija. Tako v škedenju kot na Rocolu se v teh dneh vrstijo sestanki za sestavo domačih kandidatnih list. Ker se le-te ne bodo predstavile z znaki tradicionalnih političnih strank, bo treba zanje zbrati podpise precejšnjega števila predlagateljev, in to pred notarjem, ki bo podpise overovil. Čas in kraj sestankov z notarjem bomo pravočasno javili.

V Barkovljah so se za sestavo skupne kandidatne liste menili sinoči. Podobno odločitev so sprejeli na Proseku, danes ob 20.30 pa bo v proseški Kulturni dom prišel notar, ki bo overovil podpise za enotno kandidatno listo. Kandidate in predlagatelje liste naj spomnimo, da se morajo predstaviti z osebno izkaznico ali z drugim veljavnim osebnim dokumentom.

Za skupne oziroma enotne kandidatne liste, ki se bodo predstavile pri Banih, v Bazovici, Padričah in v Lonjerju, pa so podpise zbrali sinoči, medtem ko so na Opčinah to opravili že v ponedeljek. Kot smo že večkrat zabeležili, bo treba kandidatne liste predložiti pri občinskih tajništvih od petka, 16. do srede, 21. maja, opoldne.

50 let električne postaje na Opčinah

V sredo, 7. maja, je poteklo natanko 50 let, odkar je začela delovati električna postaja Državnih železnic na Opčinah. Postaja oskrbuje z električnim tokom železniške proge, ki z Opčin peljejo v Trst in Benetke, v nasprotni smeri pa v Jugoslavijo.

Zanimivo je, da na postaji še vedno delujejo stroji, ki so jih namestili pol stoletja od tega. To dokazuje, da so naprave res kakovostne, a tudi, da jih je upravljalo sposobno in vestno osebje. Prav zaradi njihovega odličnega stanja bodo stroje zamenjali z novimi kot zadnje v okviru posodobitvenega programa elektroželeznice v Furlaniji - Julijski krajini.

Na dan obletnice, in sicer točno ob 9. uri, ob kateri so stroje prvič poglali, je na openski električni postaji bila krajša slovesnost. Udeležili so se številni funkcionarji in tehniki Urada za električne napeljave pri tržaškem železniškem okrožju, med njimi njen načelnik inž. Renzo Ammannati. Na slovesnost je prišla tudi delegacija Železniškega gospodarstva SR Slovenije.

Jutri podelitev bralnih značk

V petek bodo na posameznih slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šolah na Tržaškem podeljevanja bralnih značk. Za to priložnost bodo tudi letos obiskali naše šole slovenski književniki in ilustratorji mladinskih knjig, ki se bodo srečali z učenci in dijaki, jim izročili značke in se z njimi pogovarjali o svojem delu.

Za vse goste bo sprejem ob 9. uri na vrtu openske osnovne šole Franca Bevk, kjer bo krajša slovesnost, nakar bo zakuska, ki jo bodo pripravili openski starši. Od tod bodo ustvarjalci v spremstvu mentorjev obiskali vsak po eno šolo.

Na srednjo šolo v Nabrežino bo odšel Jože Snoj, na Prosek Anton Ingolič, k Sv. Jakobu Ivo Zorman, na Opčine Jože Šmit, nato v Devin (osnovna šola) Branka Jurca in Matjaž Schmidt, v Zgonik Marija Lucija Stupica, na Prosek in v Krži (osnovni šoli) Boris A. Novak, na Opčine (osnovna šola) Janez Bitenc in Jelka Reichman (oba nato na Repentabor ob 11.30), v Bazovico (tri osnovne šole) Janez Mušič in Jelka Godec, na Katinaro Ljubka Šorli in Marijan Manček (oba nato k Sv. Ivanu ob 11.30), v Rojan in Barkovlje Miha Matè, v škedenj in k Sv. Ani Miroslav Košuta (ki bo odšel k Sv. Jakobu ob 11.15), v osnovni šoli v Ul. Donadoni in v Ul. sv. Frančiška Janez Kajzer in v Borštu Marjela Novak.

Na pobudo Centra za katalogiranje kulturnih dobrin

V Devinu sinoči predstavili publikacijo o kraških hišah

V prostorih osnovne šole v Devinu je bila sinoči predstavitev zanimive in pomembne publikacije o kraških hišah, ki je izšla kot 17. zvezek deželnega Centra za katalogiranje kulturnih dobrin. Delo so predstavili devinsko nabežinski župan Bojan Brezigar, deželni odbornik za kulturo Dario Barnaba, ravnatelj Centra Gian Carlo Menis, urednik publikacije Piero Marchesi in eden izmed njenih avtorjev Gianfranco Sgubbi.

Publikacija obsega tri dele. V prvem je popis 138 značilnih kraških hiš iz devinske - nabrežinske, zgoniške, repentabske, tržaške in dolinske občine, ki sta ga opravila Vanja Strukelj z Parmške univerze in Gianfranco Sgubbi z Tržaške univerze. Drugi del obsega študije Milka Rennerja o kraški arhitekturi, Alenke Franceschini o zaščiti kraške arhitekture, Gianfranca Sgubbija o temeljnih vrstah kraških hiš in Pietra Marchesija o bodočnosti kraške arhitekture ter topografski prikaz lege popisanih hiš v kraških naseljih, ki ga je prispeval Federico Fornasari.

Delo ni samo seznam arhitektonskih dobrin, je na sinočnji predstavilvi dejal župan Brezigar, marveč je tudi opozorilo javnosti in še zlasti

javnim upraviteljem, da zaščitijo to kulturno bogastvo. Brezigar je na kratko orisal prizadevanja devinske

Radioaktivnosti je vedno manj

Po stopnji radioaktivnosti ostaja naša dežela še vedno v samem vrhu (po vsestranskih podatkih je pred njo le dežela Veneta), vendar strokovnjaki ugotavljajo, da je sevanja iz dneva v dan manj. Včerajšnje poročilo deželnega tehničnega - zdravstvenega odbora ugotavlja, da v pitni in morski vodi ni radioaktivnih sledov in da se tudi kakovost zraka znatno izboljšuje. Nadaljuje tudi upadanje radioaktivnih sledov v zemlji, v mleku in v površninah, kjer pa je stopnja onesnaženosti še vedno pomembna, tako da se mora prebivalstvo še naprej držati varnostnih in higienskih predpisov.

nabrežinske občinske uprave v tem smislu, medtem ko je deželni odbornik Barnaba govoril o ukrepih in načrtih deželne uprave za ohranitev kulturnih spomenikov. Vsebinsko publikacije sta nato natančneje prikazala Marchesi in Sgubbi.

Proračun KZE

ponovno zavrnen

Z bojkotom Liste za Trst, ki se je ponovno vzdrla in tako onemogočila sestavo potrebne večine, je na sinočnji skupščini Krajevne zdravstvene enote ponovno bil zavrnen proračun te zdravstvene ustanove. Ker se je to zgodilo že drugič, bo dežela sedaj imenovala komisarija nad acta, ki bo odobril proračun, vodenje KZE pa bo nato spet poverjeno upravnemu svetu. Čeprav ni to nič novega — to se je namreč v prejšnjih letih stalno dogajalo — še enkrat potrjuje togo stališče LPT, ki manevrira za drugačna ravnanja na občini in pokrajini.

Združenje špediterjev o kritičnem stanju po prepovedi uvoza

Po večdnevni prepovedi uvoza mesa in živine iz vzhodnoevropskih držav je položaj na obmejnih področjih z Jugoslavijo in Avstrijo vse bolj zapleten. Špediterjeve tvrdke so v krizi, saj so prisiljene k brezizhodnemu brezdelju, najhujše pa je verjetno na železniških tranzitnih postajah za živino v Tablji in na Proseku, kjer je skupno zaposlenih 160 oseb, ki jim grozi odpust.

Odsek za živino in meso pri združenju špediterjev F-JK je poslal predsednika občinskega odbora Biasuttiju, prefektu in deželnemu odborniku za prevoze pisмено noto, v kateri je med drugim rečeno, da je stanje kritično in da ga je treba rešiti z nujnimi posegi, sicer delavcem v kratkem grozi odpust.

† Zapustila nas je naša draga

Magdalena Stocca por. Kalc

Pogreb bo jutri, 16. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev na Kontovelu.

Žalostno vest sporočajo: mož Slavko, sin Mitja, oče Giuseppe, sestra Anna in drugi sorodniki.

Trst, 15. maja 1986
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustil nas je naš dragi oče in nono

Rudolf Mužina

Pogreb bo v soboto, 17. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Gropado.

Žalujoči: hčeri Olga in Zorka z družinama in drugo sorodstvo.

Gropada, 15. maja 1986

Ob izgubi dragega očeta Rudolfa izreka iskreno sožalje Olgi Berzi KD Skala.

»Nuklearna goljufija« na škodo ameriških televizij ABC in NBC

V Rimu izsledili Francoza, ki naj bi v Trstu posnel film o »černobilski jedrski tragediji«

»Nuklearna goljufija« — ta skorajda apokaliptični naslov je načelnik letčnega oddelka tržaške kvesture Giuseppe Padulano napisal včeraj zjutraj ob prihodu v službo na zeleno mapo; vanjo je nato ves dan skrbno spravljal dokumente, gradivo, zapiske, o preiskavi, ki jo je uvedla policija, da bi osvetlila ozadje zagonetnega televizijskega posnetka o černobilski tragediji, za katerega pa se je izkazalo, da gre zgolj za posnetek tržaške industrijske cone. V mapi se je že po nekaj urah znašlo ime francoskega državljanja, ki je v ponedeljek prodal »ekskluzivni« film ameriškim televizijama hišama ABC in NBC, ob 14. uri pa tudi uradno sporočilo rimskih kolegov, da so Francoza izsledili in ga prepeljali na rimsko kvesturo na zasliševanje.

»Goljufija stoletja«, kot so bili nekateri že v tork poimenovali celotno

večkrat klical Rim in Pariz. V ponedeljek je že zjutraj s kreditno kartico Visa plačal hotelske usluge (skoraj pol milijona lir, od katerega več kot 350 tisoč lir za telefon) in odšel.

Francoz naj bi prav v hotelu Milano v Ul. Ghega zaključil kupčijo z ameriškima televizijama. V Trstu naj bi prisel tudi ameriški izvedenec, ki naj bi pregledal posnetke in — naivno — ocenil, da so verodostojni. Iz Rima so posredniki televizijskih hiš z aerotaxijem prišli po film in ga takoj prepeljali v glavno mesto, od koder so ga prek satelita posredovali v ZDA.

Tržaški preiskovalci so se seveda včeraj ukvarjali predvsem s »tržaško sledjo«. Vse kaže, da je Francoz sam posnel tržaško-černobilski film, in to s filmsko kamero, ki naj bi si jo bil izposodil kar v Trstu. Verjetno je imel v našem mestu znanca, ki naj bi ga tudi — seveda nič hudega sluteč — z avtomobilom pospremili na Katinaro, od koder naj bi posnel industrijsko cono.

Po odhodu iz Trsta je Gareng odpotoval v Rim. Ustavil se je na rimskem sedežu televizije NBC, kjer naj bi mu izplačali 21 tisoč dolarjev (približno 30 milijonov lir) za film. Francoz naj bi prvotno zahteval 150 tisoč dolarjev, a je nato svojo zahtevo omi-

lil. Ko se je razvedelo o goljufiji, je osebju ameriške televizije ponovil svojo verzijo o spornem filmu: predal naj bi mu ga beograjski prijatelj ob povratku iz Sovjetske zveze. Temu pa naj bi ga izročil eden od tehnikov iz Černobila.

Kako se bo preiskava nadaljevala? Italijansko sodstvo bo lahko izdalo zaporni nalog za Francoza le, če bosta prizadeti TV hiši prijavili goljufijo sodstvu. Do včeraj tega nista storili. Povsem verjetno je, da bodo tržaški preiskovalci zahtevali, naj moškega prepeljejo iz Rima v Trst. Tržaški glavni tožilec Giovanni Virdis je medtem sinoči predal preiskavo v roke pretorju De Nicolaju, da bi le-ta dokončno razčistil »tržaško sled« celotne afere. (mk)

Američani »lačni« vesti iz Trsta

»Samo Američani so lahko nasledili taki potegavščini«, je včeraj dopoldne komentiral televizijsko »nuklearno« goljufijo načelnik letčnega oddelka tržaške kvesture Giuseppe Padulano. Gian Micalessin, eden od ustanoviteljev novinarske agencije Albatross Press Agency iz Trsta, ki je

v preteklosti že prodala nekaj reportaž ameriškim televizijskim trustom, pa je takole obrazložil veliki kiks TV hiš ABC in NBC: »V Ameriki so lačni vesti o velikih dogodkih. Prav zaradi tega ABC in NBC nista pomislili dvakrat, ko jima je bil ponujen »ekskluzivni posnetek iz Černobila«; kupili sta ga ne da bi se poprej prepricali o verodostojnosti filma.«

Prav lakota po vesteh je včeraj privedla v Trst ekipo ameriške televizije CBS, neposrednega konkurenta ogoljufanih ABC in NBC. Časnikarja Mark Phillips in Clara Hemple sta skupaj s filmskim snemalcem in tonskim tehnikom prispela zjutraj z letalom iz Rima v naše mesto, da bi si ogledala »tržaški Černobil« — industrijsko cono, in zbrala čim več vesti o bivanju domnevnega goljufa v Trstu. Pogovorila sta se s preiskovalci, intervjувala osebje hotelov, v katerih je Gareng prespal, vse z namenom, da bi ameriški javnosti razkrila ozadje velike potegavščine in tako zamajala ugled obeh ogoljufanih konkurentov.

Po opravljenem delu se je ekipa CBS zvečer vrnila v Rim, pomoči pa je že prek satelita posredovala ameriškim gledalcem slika Trsta in njegove doslej še ne radioaktivne industrijske cone.

Požar poškodoval več stanovanj v poslopju v Ulici Luciani 18

Stanovanje Renata Consana po požaru

V noči med torkom in sredo je prišlo v Ul. Luciani do požara, ki je zajel najprej stanovanje v poslopju štev. 18, nato pa napravil precej škode tudi na ostalih stanovanjih iste stavbe.

Gre za hišo, ki meji s svojim zidom na poslopje Kulturnega doma, v glavnem na tisti del, v katerem ima naše gledališče prostore za kuliserijo in za vse rekvizite, ki spadajo k posameznim postavitvam predstav.

Na srečo so gasilci prišli na kraj požara zelo hitro in to kar s tremi ve-

likimi gasilskimi avti, tako da so požar čez kaki dve uri pogasili, potem pa iz povsem uničenega stanovanja, kjer se je požar začel, odstranili vse, kar je še v njem ostalo, do parketov, ometa, itd.

Pri požaru je bil ranjen 37-letni Renato Consani, ki je hotel iz stanovanja rešiti, kar bi se še rešiti dalo. Prve vesti so govorile, da je njegovo stanje resno, potem pa se je izvedelo, da opekline le niso bile tako hude, saj bo okrevljal v tednu dni.

Domnevajo, da je do požara prišlo

zaradi kratkega stika na električni napeljavi. Prebivalci v Ul. Luciani so dobršen del noči preživeli budni, na ulici, ali pri oknih, od koder so spremljali delo gasilcev, ki se je končalo šele po dveh zjutraj.

Sekcija KPI B. Gherlani o železarni Terni

Na svojem zadnjem sestanku so člani sekcije KPI B. Gherlani obravnavali položaj v železarni Terni iz škedenja. Ugotovili so, da so perspektive razvoja, kljub nekaterim pozitivnim premikom, še vedno nejasne. Družbi IRI in Finsider nameravata v železarni proizvajati večji del livarnam potrebne surovce železa, dežela pa je že nakazala 10 milijard lir za popravilo plavža. Ob teh vzpodbudnih znakih pa še ni izdelan načrt za reorganizacijo proizvodnje, bodisi v obliki polizdelka kot tudi dokončnega proizvoda. Komunisti so tudi opozorili na profesionalno dequalifikacijo v železarni Terni, kjer že dalj časa, bodisi zaradi predčasne upokojitve, kot zaradi preemistive nekaterih dalavcev, stalno pada nivo profesionalne kvalifikacije zaposlenih.

tržaško-černobilsko zadevo, se je tako v nekaj urah popolnoma razblinila. Iznajdljivemu, a konec koncev tudi dokaj nespretnemu Francozu, ki jo je pošteno zagodel ameriškima televizijama, evroviziji in posredno tudi italijanski televiziji, je ime Thomas Gareng, star je 24 let, po rodu je iz Toulousea, a stanuje v Parizu. V Trst je prišel že pred tednom. Najprej je bival v hotelu Jolly, v soboto popoldne pa se je »preselila« v hotel Milano v Ul. Ghega. Tu je zasedel sobo št. 407 v četrtem nadstropju. V recepciji je predstavil francoski potni list, ki pa ga je bilo izdalo francosko veleposlanstvo v Rimu. Pri sebi je imel le fotografski aparat in plastično torbico. Malo po prihodu je odšel iz hotela z moškimi, ki ga je prišel iskat.

Naslednjega dne naj bi po besedah receptorja ostal ves dan v hotelu; presedel naj bi nekaj uro ob telefonu,

Gostilna pri Korošcih v novi režiji

Na tisti strani Korošcev, od koder je pogled na Miljski zaliv najlepši, stoji gostilna, ki ji obiskovalec sprva ne nameni večje pozornosti. Domačinom pa pomeni ta gostinski lokal mnogo več kot zgolj priložnostno zbirališče. Poslopje namreč upravlja vaška zadruga pri Korošcih in ji potemtakem ta zgradba služi kot dom prosvete in vsega, kar družni in povezuje krajeve slovenske in italijanske narodnosti. Na prvi pogled je to le eno tolikih gostišč, a skozi stranska vrata stopi obiskovalec v nenavadno prostorno dvorano, ki premore celo svoj oder, to pa je že celo premoženje, ki ga bodo skušali domačini kar najbolje izkoristiti. Pomislimo le na možnost prirejanja vsakovrstnih srečanj, tudi takih z resnejšim predznakom, dalje plesnih zabav i.p.d. Velike dvorane nismo mogli zaobjeti v navadno fotografijo, zato pa smo kamero uperili v prijazna upravitelja, to sta Ines Markežic in njen soprog Franko, ki smo ju presenetili kar sredi dela. Delovne vneme jima očitno ne manjka in prav je tako: gostilna je sedaj v novi režiji spet zajadrala s polnim vetrom, v prid ješčim obiskovalcem in vsem potrebam zadruge. Odprta je bila pred tremi tedni in pripravljeni so vam postreči s kosilom in večerjo, vendar le po predhodnem naročilu, npr. za slavnostne obede, poročna kosila itd. Gostinski obrat je odprt vsak dan v tednu razen ob ponedeljkih. (JB)

razna obvestila

Sklad M. Čuk prireja ORIENTALSKI VEČER karateja, judoja in joge. V soboto, 17. t. m., ob 20. uri v kulturno-sportnem središču v Zgoniku.

Grafična delavnica ATELIER v Nabrežini sporoča, da so še v teku vpisovanja za tečaj lesoreza, ki ga bo vodil Franko Vecchiet. Vpisuje grafična delavnica tel.040/200085.

Taborniška organizacija RVM Trst in Gorica vabi člane na DVODNEVNI TABOR V SOVODNJAH 17. in 18. t. m. Zbirališče v soboto ob 16. uri pred Kulturnim domom v Sovodnjah.

C.G.I.L. - Sindikat italijanskih upokojencev - vzhodna cona - sekcija Zveze sindikata upokojencev občine Dolina priredi v soboto, 17. t. m., ob 16.30 v zunanjih prostorih centra A. Ukmar - Miro pri Domju PRAZNIK UPKOJOJENCEV. Igrali bodo Veseli godci.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30 na srečanje z organizacijo AMNESTY INTERNATIONAL. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, v Ul. Donizetti 3. Organizacijo AI bo zastopal prof. Giuliano Prandini, odgovoren za Furlanijo - Julijsko krajino.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja 10 mladih avtorjev: Cervi, Friedl, Giannini, Guevra, Marušič, Pausig, Roma, Sedmak, Sofianopulo in Venuto.

V galeriji Cartesius bodo 17. t. m. ob 18. uri odprli razstavo grafik 13 slikarjev.

V občinski galeriji je do 25. t. m. na ogled razstava znanega tržaškega slikarja Giovannija Duiza.

V umetnostni galeriji Bassanese (Trg Giotti 8/I) je na ogled razstava "Trst danes: umetniki treh generacij". Razstavlja jo L. Spacal, L. Celli, L. Schiozzi in O. Pamici.

Foto Trst 80 obvešča, da je prenešana otvoritev razstave barvnih fotografij Saše Ota in Marine Postogna na petek, 23. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani.

izleti

Združenje Union Sv. Ivan - Podlonjer priredi kulturni izlet na Vrhniko, Vrbo in na Bled dne 25. t. m. Vpisovanje vsak dan od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30, II. nadstropje, razen v sobotah, tel. 040/61011.

Sekcija KPI občine Dolina sporoča udeležencem tridnevnega izleta od 16. do 18. t. m. v Jugoslavijo po poteh AV-NOJ, da bo zbirališče za odhod dne 16. t. m. v Dolini (na Gorici) ob 6. uri. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Zainteresirani dobijo informacije v popoldanskih urah po tel. 040/232223.

SPDT prireja v nedeljo, 18. t. m., izlet z osebnimi avtomobili na Korado ob priliki srečanja zamejskih planincev s člani PD Nova Gorica. Zbirališče ob 8.00 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano). Vse informacije pri podpredsedniku društva Ugu Margonu (tel. 751617).

mali oglasi

OSMICO je odprl Zoran Pangerc v Dolini 474.

JADRNIKO TIP EAU VIVE, dolžina 5 m, prodam po zelo ugodni ceni. Tel. (samo resno zainteresiranim) ob uri kosila ali večerje na št. 040/911119.

PRODAM renault 5 GTL, letnik 1980 v dobrem stanju po zelo ugodni ceni. Tel. na št. 040/220438.

PRODAM rulotko Rolle 3 in 1 z verando in vsemi pripomočki. Cena 2.000.000 lir. Tel. na št. 040/229285 ob uri kosila.

PRODAM prostorno hišo potrebno popravila z vrtnom in dvoriščem v okolici Doline. Prodaj nezazidljivo zemljišče 1.800 kv. m v Dolini. Tel. na št. 040/228390.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje potrebuje izkušeno delovno moč za vodenje administracije in kompjutiziranega knjigovodstva. Plača po učniku. Prošnje poslati na Oglasni oddelke Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Knjigovodstvo".

MLADA družina išče v najem stanovanje v Trstu ali okolici. Tel. na št. 040/299762.

PRODAM KLETKO za kokoši ali zajce: visoka 1,5 m, široka 1 m, dolga 2,5 m na kolesih. Tel. na št. 228164.

VEDEŽEVKA IZ KART svetuje in nudi pomoč pri reševanju vaših problemov. Tel. na št. 731074.

PRODAM za 1.600.000 lir fiat 127 special, letnik 1977, 4 vrat, dobro ohranjena karoserija, radio in meglenke. Tel. na št. 753938 ob urah kosila.

OSMICO je odprl Franc Lukman (Magrinov) v Sovodnjah. Toči belo in črno vino.

PRODAM motor Laverda 125, letnik 1983, v dobrem stanju. Tel. na št. 0481/882307.

PRODAM nov motor za avto fiat 127, Angel Kocjančič - Dolina 345.

NAD KOPROM pridelujem prvovrsten refošk, katerega bi nekaj let odstopil v zameno za enkratno pomoč pri sofinansiranju igradnje kleti. Ponudbe na Oglasni oddelke Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "2000 l letno".

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 15. maja ZOFIJA

Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.28 - Dolžina dneva 14.54 - Luna vzide ob 10.18 in zatone ob 01.44.

Jutri, PETEK, 15. maja JANKO

PLIMOVANJE DANES: ob 8.06 najnižja - 35 cm, ob 17.20 najvišja 18 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 23,3 stopinje, zračni tlak 1016,1 mb ustaljen, veter 8 kilometrov na uro severozahodnik, vlaga 78-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Mauro Dapas, Giovanni Roberti, Andrea Tomaselli, Alberto Tommasi, Manuel Lo Terzo, Raffaele Fredella.

UMRLI SO: 65-letni Attilio Degrassi, 63-letna Alga Dabono, 46-letna Elfriede Aumaier, 85-letni Rodolfo Musina, 99-letna Anna Polidrugovaz, 53-letni Andrea Scropetta, 86-letni Rosario Donato Logreco, 83-letni Giovanni Licen, 49-letni Sergio Pettorosso, 68-letni Elidoro De Feo, 80-letni Mario Gobbo, 87-letna Antonia Sutter, 73-letna Francesca Puleo, 37-letni Edoardo Rosin.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 12. maja, do sobote, 17. maja 1986 (Od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) (tudi od 13.00 do 16.00)

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2. PROSEK (tel. 225141 ali 225340) in ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(Od 19.30 do 20.30)

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

PROSEK (tel. 225141 ali 225340) in ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(Od 20.30 do 8.30 - nočna služba)

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2. PROSEK (tel. 225141 ali 225340) in ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761 predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole vabi vse tiste, ki so se prijavili za 4-dnevni izlet v Derendingen, da se do jutri, 16. t. m., zglašijo za dodatna pojasnila na sedežu SSS v Ul. Filzi 8 - tel.61193 vsak dan od 11. do 12. ure. Sporoča tudi, da je še nekaj mest na razpolago in da vpisuje za izlet še ta teden.

Sindikat slovenske šole sporoča, da so na skrbništvu in na šoli Ribičič pri Sv. Jakobu razobešene dokončne lestvice za suplente v otroških vrtcih za šolski leti 1986/87 in 1987/88.

Na srednji šoli I. Cankar v Trstu in S. Gregorčič v Dolini je v teku vpisovanje v tečaje za delavce za šolsko leto 1986/87. Vpisovanje se zaključi 18. julija. V tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki so dopolnili 16. leto starosti in nimajo še diplome nižje srednje šole in bi to radi dosegli. Vsa podrobna pojasnila so na razpolago v tajništvih omenjenih šol.

darovi in prispevki

Ob 4. obletnici smrti Tiberija Rukina daruje Mimica Bogatec 50.000 lir za ŠD Vesna.

Ob poroki darujeta Magda in Ervin Žerjal 50.000 lir za SKD Slavac.

Bruno Kuret (Ricmanje 76) daruje 30.000 lir za SKD Slavac.

Namesto cvetja na grob Franca Petarosa daruje družina Petaros (Boršt 46) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta.

V isti namen daruje Milka Žerjal 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

Namesto cvetja na grob Franca Petarosa daruje družina Stranj (Boršt 114) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta.

V spomin na svojo prvo učiteljico Dušo Kosmina daruje Silvana Valoppi 50.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Dušo Kosmina daruje Grozdana Čebihin 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Dušo Kosmina daruje Zdenka Šavli 15.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Ivano Grilanc vd. Puntar daruje družina Puntar-Vardo 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Tončke Trobec roj. Žele daruje Mara Puntar 20.000 lir za Zvezo vojnih invalidov.

Namesto cvetja na grob mame Karoline Smotlak daruje skupina kolegov Egidija Smotlaka (EZIT) 65.000 lir za Sklad M. Čuk in 65.000 lir za MPZ V. Vodnik.

Ob smrti tovarišev Slavka Pertota iz Nabrežine in Marije Blažina vd. Šemec iz Cerovelj izreka sekcija KPI Devin-Nabrežina globoko sožalje svojem in prispeva 50.000 lir za Sklad glasila KPI Delo.

Namesto cvetja na grob tete Kornelije darujejo nečaki Vera, Fredi, Neva in Ivan z družinama 50.000 lir za ŠD Sokol in 50.000 lir za SKD I. Gruden.

V spomin na drago Meri Dilli daruje družina Zobec (Zabrežec 10) 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na mamo in taščo Ivano Puntar roj. Grilanc darujejo svojci Marija, Anica, Milan in Leopold 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Proseka.

Za spomenik Emilu Westru darujeta N.N. (Repen 79) 20.000 lir in Purič (Repen) 10.000 lir.

Ob 3. obletnici smrti Ivana Škabarja darujejo za repentabsko cerkev Škabar (Repen) 20.000 lir, Purič (Repen 57) 10.000 lir in Ravbar (Repen 89) 10.000 lir.

Hrovatič (Col 40) daruje 5.000 lir za mladinski pevski zbor Zvonček.

Za popravilo repentabske cerkve darujeta N.N. 50.000 lir in N.N. 110.000 lir.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 14. 5. 1986

Ameriški dolar	1.485.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	683.—	Švicarski frank	822.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	606.—	Norveška krona	199.—
Belgijski frank	31.—	Švedska krona	210.—
Funt šterling	2.290.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski šterling	2.070.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	183.—	Avstralski dolar	1.050.—
Grška dragma	10.—	Debili dinar	3,90
Kanadski dolar	1.050.—	Drobni dinar	3,90

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881 TRŽAŠKA KREDITNA BISTKA Agencija Domjo 831-131

LINEA

Dočakajmo sezono, ki prihaja, z veseljem in prvovrstnimi oblačili trgovine **LINEA**. Z njimi boste elegantni ob vsaki priložnosti. Z oblačili **LINEA** vedno v korak z modo. **LINEA** — TRST — Ul. Carducci 4

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče bo gostovalo s pravljico MALI PRINC v soboto, 17. t. m., na osnovni šoli na Repentabru ob 10.30.

VERDI

Sinfonična sezona Pomlad 86 Danes, 15. t. m., ob 20.30 koncert (red A). Dirigent Muhai Tang, pianist José C. Cocarelli. Na sporedu Beethovneve, Chopinove in Dvoržakove skladbe. Ponovitev koncerta jutri ob 20.30 (red B) in v soboto ob 18. uri (red S).

Velika dvorana

Jutri, 16. t. m., ob 20. uri: Koncert simfonikov RTV Ljubljana.

V soboto, 17. t. m., ob 19.30: Koncert godbe milice. Dirigent Franc Gornik.

V sredo, 21. t. m., ob 19.30: Orgelski koncert študentov akademije za glasbo v Ljubljani.

Srednja dvorana

Jutri, 16. t. m., ob 19.30: Balkanski špijon, slovenska premiera jugoslovanskega filma.

V ponedeljek, 19. t. m., ob 19.30: Pier Paolo Pasolini ORGIJA. Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica.

Mala dvorana

V soboto, 17. t. m., ob 10. uri in 11.30: Otroška matineja. Vodil bo Miran Čanak.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 16. t. m., ob 19.30: Franz Xaver Kroetz NE KROP NE VODA v režiji Edvarda Milerja. Gostovanje PDG v Kranju. V soboto, 17. t. m., ob 19.30 ponovitev.

kino

ARISTON - Danes AIA.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 La bonne, er., It. 1986, 90'; r. Salvatore Samperi; i. Florence Guerini, Katerine Michelsen. □

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 Diavolo in corpo, dram., It. 1986, 120'; r. Marco Bellocchio; i. Maruška Detmers, Federico Pizzalis □□

FENICE - 18.00, 22.15 Vivere e morire a Los Angeles, krim., ZDA 1985, 115'; r. William Friedkin; i. William Petersen, Willem Defoe. □

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Signori, il delitto è servito, kom., ZDA 1985, 97'; r. Johnatan Lynn; i. Eileen Brennan, Tim Curry.

MIGNON - 17.00, 22.15 Il giustiziere della notte 3, dram., ZDA 1986, 95'; r. Michael Winner; i. Charles Bronson, Deborah Raffin.

NAZIONALE II — 16.30, 22.00 L'uomo d'acciaio, pust., ZDA 1985, 96'; r. Gene Butler; i. Arnold Schwarzenegger.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 32 centimetri, porn., □□

EDEN - 15.20, 22.00 Lady Dinamite (1. del) in Parossismo erotico, porn. □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Rocky IV, dram., ZDA 1985, 91'; r. Sylvester Stallone; i. Sylvester Stallone, Dolph Lundgreen.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Servo di scena - The Dresser, dram., VB 1984, 100'; r. Peter Yates; i. Alan Bridges, John Hurt.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Emanuelle IV, er., Fr. 1984, 95'; r. Francis Giacobetti; i. Sylvia Kristel, Mia Nygren. □□

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.00 Il gioiello del Nilo, pust., ZDA 1985, 106'; r. Lewis Teague; i. Michael Douglas, Kathleen Turner.

RADIO - 15.30, 21.30 Fantasie di dolci porcellone, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

AGMEN

združenje hemopatičnih in neoplastičnih otrok vabi

na dobrodelni koncert

TRŽAŠKEGA OKTETA

danes, 15. maja 1986

ob 20.30 v evangeličanski cerkvi — na Trgu Panfili —

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Ciklus predavanj 1986

PODOBE SREDNJEVROPSKE STVARNOSTI

Robert Luven Claudio Magnabosco

DOLINA AOSTA MED ITALIJO IN FRANCIJO

Predavanje predvideno za danes, je preneseno na kasnejši datum

TK Galerija

SKD Tabor - Opčine

vas vljudno vabita danes, 15. t. m., na otvoritvi razstav

BOGDANA GROMA

Ob 18. uri otvoritev razstave novjših slik v TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20; ob 20. uri otvoritev razstave tapiserij v Prosvetnem domu na Opčinah.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPKOJOJENCEV V TRSTU

sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

jutri, 16. t. m., ob 10. uri v prvem sklicanju in pol ure kasneje v drugem sklicanju, v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

Vabljeni vsi člani in tisti upokojenci, ki bi se radi vpisali v društvo. Odbor

razne prireditve

KD Rdeča zvezda vabi na kulturni večer v nedeljo, 18. t. m., ob 20. uri v sportno-kulturnem centru v Zgoniku. Sodeluje pevski zbor in dramska skupina SKD Slavac iz Ricmanj. Vabljeni!

KD F. Prešeren-Boljunec priredi v soboto, 17. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN. Nastopajo: tamburaški zbor PD iz ADLEŠIČEV v Beli krajini, tamburaška skupina KUD PTT z Reke, tamburaška skupina SPD JEPa, BAŠKO JEZERO iz Loč na Koroškem, tamburaška skupina ZELENi JURIJ iz Črnomlja ter tamburaška skupina KD F. PREŠEREN iz Boljunca.

KD Rovte-Kolonkovec vabi v soboto, 17. t. m., ob 20.30 na predstavitev veseligre PODLAGA ZAKONSKRE SREČE. Gostuje dramska skupina KD Kraški dom-Repentabor. Režija Drago Gorup.

KD J. Rapotec prireja jutri, 16. t. m., ob 20.30 predavanje Stanka Flega O ARHEOLOŠKIH NAJDBIŠČIH V BREGU. Vabljeni!

SKD Tabor Opčine - Primorski dnevnik. Jutri, 16. t. m., ob 20.30 gostuje dramska skupina Kraški dom z Repentabra z veseloiigro POGLAGA ZAKONSKRE SREČE. Režija Drago Gorup. Vabljeni.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Diskriminacija žensk v ZDA

Pripadnice najbogatejšega in najmočnejšega naroda na svetu so v resnici precej nemočne; prej uboge sorodnice kot enakopravne partnerice v družbi, ki se kiti z obiljem in proglaša, da lahko vsakdo uspe, le če hoče in si to nagrado tudi zasluži. Veliko bolje pa je, da ni ženskega spola, kajti državljanke ZDA, države, v kateri je tekla zibka feminizma, so veliko bolj diskriminirane kot na primer ženske v Zahodni Evropi.

Klic, ki je obenem tudi obtožba, prihaja iz vrst severnoameriških žensk. Na povsem drugačen način sta ga oblikovali po eni strani Betty Friedan, ki sodi v najožji krog pobudnic feminizma, in pa predstavnica mlajše generacije ameriških žensk ekonomistka Sylvia Ann Hewlett. Slednja se uvršča v vedno bolj množične vrste visoko izobraženih žensk, ki so se odločile, da na žensko tematiko napišejo knjigo. Delo doslej nepoznane avtorice, ki nosi naslov »A Lesser Life« (Manjše - manjvredno življenje) ter podnaslov, ki je še zgovornejši: »Mit o osvoboditvi žensk v Ameriki«, pa je v trenutku doseglo učinek.

O zastavljenih vprašanjih in seveda tudi o knjigi so se namreč takoj vnele polemike. Štiridesetletna ekonomistka, mati štirih otrok, namreč ne obtožuje samo ameriške družbe, da še zdaleč ni med lastnimi državljani uresničila enakopravnosti, temveč krivi tudi feminizem, da se je poganjal za doseglo načelne enakosti med spoloma, ni pa se potegoval dovolj za to, da bi ženskam olajšal življenje.

Nedvomno je Sylvia Ann Hewlett razgalila hudo bolečo rano: v zadnjih letih, točneje desetletjih, se je namreč prav položaj žensk v ZDA najmanj zboljšal, če ga primerjamo s stanjem v zahodnoevropskih državah. V povprečju namreč ameriška ženska še vedno zasluži samo 64 od sto tega, kar zasluži moški. To pa pomeni, da se je povprečje od leta 1939 zvišalo za en sam odstotek. Uradne statistike na primer ugotavljajo, da se je v desetih letih in sicer od leta 1971 do leta 1981 na Švedskem povprečje popravilo z 71 odst. na 81 odst., v Franciji se je povzpelo na 78 odst., v Italiji pa celo na 86 odst.

Pa še z enim izredno negativnim rekordom se »najbogatejša država na svetu« lahko ponaša: na celem svetu 117 držav z zakonskimi predpisi predvideva, da imajo ženske pravico do porodniškega dopusta. Med temi 117 državami ni ZDA, kjer ženskam lahko dovolijo, da jih začasno ni v službo. Dogovor med žensko in delodajalcem je seveda lahko izključno na osebni ravni in ga lahko ogrozijo tako subjektivni kot objektivni faktorji. In med slednje seveda sodita kriza ali kakršnakoli težava v podjetju. Kako to gre v praksi je izkusila tudi avtorica obsejalne knjige, ki je po drugem porodu izgubila službo na višji šoli.

Zanimivo je, da so o vsebini knjige in o avtoričinih tezah mnenja deljena tudi med ameriškimi feministkami. Betty Friedan jih je ostro zavrnila, medtem ko je marsikatera druga pohvalila Sylvio Ann Hewlett, češ končno je nekd le povedal, kako je v resnici s položajem žensk.

Da je slabo, pa se strinjajo vse: razlagajo pa se v oceni vzrokov in možnih rešitev. Prav tako so mnenja soglasna, da je dandanes žensko gibanje v ZDA precej šibko, ker je v raznih organizacijah prišlo do razhajanj v stališčih. Mlajše generacije menijo, da jim je feminizem »prinesel« premalo, starejše, da mlajše ne znajo izkoristiti pridobljenega in nastaviti novih oblik boja. Zato je tudi Betty Friedan v spisu, ki ga je pred meseci objavil New York Times Magazine in ki je tudi povzročil val polemik, sestavila nekakšen pravilnik. Navedla je deset nasvetov, ki bi jih morale ameriške ženske osvojiti, da bi gibanje in lasten položaj premaknile z mrtve točke.

V teh desetih poglavjih, ki so precej obsežna, Betty Friedan pravzaprav analizira nastali položaj in razloge, ki so privedli do takšnega nezadovoljivega rezultata. Po njenem mnenju gibanje ni zagrešilo bistvenih napak, pač pa bi se tudi novejši generacije žensk morale podvreči avtoanalizi in se osvoboditi občutka krivde, ki tare vsako žensko, ko skuša združevati delovne in družinske obveznosti.

Iz tega izhaja tudi Sylvia Ann Hewlett, ki prav tako ugotavlja, da je ženska v ZDA podvržena strahovitemu stresu in zato ponovno, ali še vedno, išče svojo identiteto.

Vsekakor pa ameriškim ženskam feminizem veliko pomeni: samo 18 odst. jih je namreč prepričanih, da ni ničesar spremenil. Da je dosegel marsikaj pozitivnega, je prepričanih 53 odst. ameriških žensk, 56 odst. pa se jih prišteva k feminističnemu gibanju. Do teh podatkov so prišli po objavi knjige, ki je preučevalce ameriške družbe naravnost spodbudila k preverjanju feministične zavesti med ameriški ženskami. Vendar pa Sylvie Ann Hewlett zbrani podatki niso zmedli. Po njenem mnenju ni pomembno, v kolikšni meri so ameriške ženske feministke, temveč, če so ženske. Bistveno je, pravi, če ženske ostanejo bolj ali manj ženske.

Baudove lepote

Pippo Baudo ima pri uvrščanju gostov v svojo oddajo »Serata d'onore (Slovesni večer)« veliko domišljije. Tako je odkril rock pevko, monaško princeso Stephanie, ki je že zaslovela kot fotomodel. Bila je sicer že slavna od rojstva, narava pa ji je dala lepoto, ki krasi princeze iz pravljic, na uspešni poti naše princeze seveda ni mogel zmanjkati Pippo Baudo. Prejšnjo soboto je isti Baudo predstavil Eleonoro Brigliadori in sicer kot gledališko igralko. V dokaj seksi obleki je plavalasa lepota zrecitirala nekaj pesmi in nato zaplesala. Morda ima prav Sergio D'Osmo, ki pravi, da se v Italiji rodi kvečjemu en igralec na leto. Lepota pa ostaja še vedno bistven adut uspeha, narava torej in ob njen Pippo Baudo.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

LA COSA - "The Thing" - Stvar, ZDA, 1982. Režija: John Carpenter. Igrajo: Kurt Russel, Wilford Brimley, Thomas Waites. ITALIA 1 nocoj ob 20.30.

Carpenter, zelo osebne ameriški režiser ZF, shrlljvk in drugih filmskih obse-sij osemdesetih let (Npr. Megla in Beg iz New Yorka), je posnel ta film po klasičnem Hawkosovem ZF delu iz 1951, Stvar iz drugega sveta.

"Stvar" je čuden in neznan organizem iz vesolja, ki se je ohranil več tisoč let v večnem ledu Antarktike. Pošastno bitje se "prebudi" in začenja strašiti in napadati vse, kar je živo. Najprej se vseli v telo psa, nato pa v telesa polarnih raziskovalcev...

IDEALIST - Jugoslavija 1976. Režija: Igor Pretnar. Igrajo: Radko Polič, Milena Župančič, Dare Ulaga, Marjeta Gregoirac, Stevo Žigon. TV LJUBLJANA, nocoj ob 22.35.

Idealist je ambiciozna in dokaj uspela filmska priredba Cankarjevega Martina Kačurja, ki sta jo režiser Pretnar in scenarist Vitomir Zupan pripravljala več kot desetletje. Zgodba o sanjaškem in nesrečnem Cankarjevem učitelju je splošno znana.

Režiser Samorastnikov, ki je študiral filmsko režijo v Moskvi (baje celo edini Jugoslovan, ki je poslušal Eisensteinova predavanja) in v Ljubljani je izbral za ta svoj zadnji film vrhunsko zasedbo sodelavcev. Omenimo vsaj izvrstna glavna igralka, Poliča in Župančičevo ter direktorja fotografije, pred kratkim umrlega Mileta de Glerio. Film so odlično sprejeli na Puljskem festivalu (zlata arena za najboljši film in za obe glavni vloge) in celo v Moskvi (prva nagrada za Poliča).

Priljubljena TV oddaja

Med tistimi, ki vodijo znano oddajo »Tandem« (druga TV mreža RAI) je tudi Raffaella Longobardi (na sliki)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
10.30 Nadaljevanka: Giacinta (2. del)	11.55 Inf. odd.: Cordialmente	12.50 Nadaljevanka: Umiliati e offesi	9.00 Film: Gol med volkovi	14.15 TV novice
11.30 Nanizanka: Taxi - Tony diventa manager di boxe	13.00 Dnevnik	14.00 Izobraž. odd.: ruščina	15.35 TV mozaik (ponovitev)	14.25 Nanizanka: Uboga Klara
11.55 Vreme	13.30 Nadaljevanka: Capitol	14.30 Izobraž. odd.: francoščina	17.25 Poročila	15.10 Film: Sissi, mlada cesarica
12.00 Dnevnik - kratke vesti	14.30 Dnevnik - kratke vesti	15.50 Glasbeni spored: Voglia di musica	17.30 Spored za otroke: Slovenske ljudske pravljice - Alenčiča in pisana mama (2. del) in Čirule-čarule: Čarobna rutica	17.20 Otroški program, vmes nanizanka Kamen Marca Pola in risanke
12.05 Zabavni program: Pronto... chi gioca?, vodi Enrica Bonaccorti	14.35 Mladinska oddaja: Tandem, vmes elektronske igre aufer G in aktualnosti	16.00 Informativna oddaja: Colloqui sulla prevenzione	17.50 Slovenska ljudska glasbila in godci: Razvoj citer	18.30 Nanizanka: Lisica z zlatim uhanom
13.30 Dnevnik	15.15 Kviz: Secondo me	17.00 Glasbena oddaja: Dadaumpa	18.25 Mozaik kratkega filma: Polikarp	18.55 TV Novice
14.00 Zabavni program: Pronto... chi gioca? (2. del)	15.30 Šport: 69. Giro d'Italia	18.10 Glasbena odd.: L'orecchiocchio	18.45 Risanka	19.00 Odprta meja
14.15 Znan. odd.: Il mondo di Quark	16.45 Otroška oddaja	19.00 Vsedržavne in deželne vesti	18.55 Propagandna oddaja	
15.00 Šport: tenis	17.30 Dnevnik - kratke vesti	19.30 Deželni programi	19.00 Danes. Koroški obzornik	
16.55 Danes v parlamentu	17.40 Informativna oddaja: Moda	20.05 Inf. odd.: Laboratorio infanzia	19.30 Dnevnik	
17.05 Šport: tenis	18.30 Športne vesti	20.30 Aktualnosti: Tre sette	19.55 Vreme	
18.10 Aktualnosti: Spaziolibero	18.40 Nanizanka: Bronk - Terrore	21.30 Dnevnik	19.58 Propagandna oddaja	
18.30 Aktualnosti: Italia sera	19.40 Vreme	22.05 Film: Arditi dell'aria (dram., ZDA 1938, r. V. Fleming, i. C. Gable, M. Loy) — Poroča s pogumnim in predrznim pilotom se za mlado nevesto izkaže za pravi pekel. S časom žena ne more več prenašati napetosti, ki se je loti vsakič, ko se njen mož poda z letalom v višave. Strah, ki razjeda njena čustva se kmalu izkaže utemeljen...	21.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov	
19.40 Almanah jutrišnjega dne	19.45 Dnevnik		21.10 Nadaljevanka: Oppermannovi (4. del)	
19.50 Vreme	20.20 Športne vesti		22.20 Dnevnik	
20.00 Dnevnik	20.30 TV film: Dempsey (2. del)		22.35 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Idealist (1976, r. I. Pretnar, i. R. Polič, M. Zupančičeva, J. Lukeš) — Film velja danes za enega od zlahtnejših izdelkov slovenske kinematografije, ki so ga toplo sprejeli tudi na drugi strani naših meja	
20.30 Glasbeno zabavna oddaja	22.00 Dnevnik			
22.35 Dnevnik	22.10 Inf. odd.: Aboccaperta, vodi Gianfranco Funari			
22.45 Nanizanka: Cara detective	23.05 Športne vesti			
23.35 Inf. odd.: Artisti d'oggi	00.15 Dnevnik			
00.05 Dnevnik, Danes v parlamentu	00.25 Film: Ricco e strano (dram., VB 1932, r. A. Hitchcock)			

CANALE 5	ITALIA 1	TELEFRIULI	TELEPADOVA	TELEQUATTRO
8.30 Nanizanke: Alice, 8.55 Flo, 9.20 Una famiglia americana	8.30 Film: Schiava e signora (dram., 1953, r. H. Levin, i. C. Heston, S. Hayward)	18.00 Candy Candy, 18.00 Mask, 18.30 Voltron	13.00 Risanke	8.30 Nanizanka: Strega per amore
10.15 Nadaljevanka: General Hospital	11.45 Informativna oddaja: Magazine	19.00 Nanizanka: Mork e Mindy	14.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 14.30 Innamorarsi, 15.00 Andrea Celeste	9.00 Nadaljevanka: Marina
11.00 Kvizi: Facciamo un affare, 11.30 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito	12.15 Nanizanka: Jennifer	20.00 Risanke: Transformers	16.30 Risanke: Calvin, 17.30 Peline story, 17.30	9.40 Nanizanka: Lucy
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.25 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo	12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Rascal, Il tulipano nero, She-Ra	20.30 Nanizanka: Ralph Supermaxieroe		
16.15 Nanizanki: Alice in 16.45 Hazzard	14.15 Nadaljevanki: Marina in 15.00 Agua viva	16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Flo la piccola Robinson, Mila e Shiro, Chobin		
17.30 Mladinski kviz: Doppio slalom	15.50 Film: Il riposo del guerriero (dram., Fr. 1962, r. R. Vadim, i. B. Bardot, R. Hossein)	18.00 Nanizanka: Star Trek		
18.00 Nanizanka: L'albero delle mele	17.50 Nanizanka: Lucy Show	19.00 Kviz: Gioco delle coppie, vodi Marco Predolin		
18.30 Kviz: C'est la vie, vodi Marco Columbro	18.20 Nadaljevanke: Ai confini della notte, 18.50 I Ryan, 19.30 Febbre d'amore	19.30 Nanizanka: La famiglia Addams		
19.00 Nanizanka: I Jefferson	20.30 Nanizanke: Colombo, 22.15 Matt Houston, 23.10 Mash, 23.40 Devlin e Devlin, 0.30 Ironside, 1.20 Mod Squad	20.00 Risanke: Occhi di gatto		
19.30 Kviz: Zig Zag, vodita S. Mondaini in R. Vianello		20.30 Film: La cosa (fant., ZDA 1982, r. J. Carpenter, i. K. Russel, T. Waites)		
20.30 Nagradna oddaja: Pentation, vodi Mike Bongiorno		22.30 Športna oddaja: Mundial		
23.00 Aktualnosti: Protagonisti, vodi Giorgio Bocca		23.10 Športna oddaja: Košarka		
23.30 Film: Le radici del cielo (pust., ZDA 1958, r. J. Huston, i. T. Howard, J. Greco, E. Flynn, O. Welles)		0.45 Filmske novosti: Premiere		
		1.20 Nanizanka: Strike Force		

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo, Sestanek ob 12. uri, Lahka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Ne prezirimo!; 15.00 Mladinski pas; 16.00 Zbornik: Na goriškem valu. Nato Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: XVI. Mladinski pevski festival v Celju; 18.00 Četrtekova srečanja: Biser v školjki: Londonski memorandum v luči britanskih diplomatskih arhivov; 18.30 Glasbena priloga.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 21.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13. uri; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 S plesnim orkestrom; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 J. Haydn: Sonata v ES-duru za klavir; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer: Boris Ca-

vazza; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nočturno: Mordvinski sarafan; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 0.05 - 4.30 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Otvoritev - Glasba; 6.30 Jutranjik; 7.00 IL jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Val 202; 13.00 Danes na valu Radia Koper 13.40 Zamejska pesem; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Črno ne belem; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Ena skladba - dve izvedbi.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov - Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 - 12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flash back; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.00 Glasba; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Leteči zmaj (ponovitev) 15.45 - 18.30 Počitnice po Jugoslaviji; 18.32 Zborovsko petje.

RADIO OPČINE

10.00 Glasbena matineja - v studiu Majda; 19.00 Vas zanima vaša prihodnost? - v studiu Ivana; 20.30 Povej mi! - vodita Sonja in Katja.

Zborovanje bo pred sedežem pokrajine

Jutri splošna protestna stavka proti stanju v javnem zdravstvu

V goriški pokrajini bo jutri splošna protestna stavka proti nadaljnjemu propadanju javne zdravstvene službe na Goriškem, proti slabšanju uslug v zdravstvu, proti načinu, kako se skušajo reševati zapletena vprašanja reforme zdravstva na teritoriju. Stavko so oklepale enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL za Goriško, skupaj s sindikalno zvezo uslužbencev v zdravstvu. Stavka je splošnega značaja; to pomeni, da se bodo vzdržali dela tudi delavci v industriji, prevozništvu, državni uslužbenici in uslužbenici krajevnih ustanov itd. Uslužbenici goriške KZE bodo stavkali cel dan; prav tako napovedujejo enodnevno stavko državni uslužbenici krajevnih ustanov; v tržiški ladjedelnici bo protestna stavka trajala tri ure. Nasploh pa velja priporočilo sindikalnih zvez CGIL - CISL - UIL, naj bi v posameznih sektorjih in podjetjih potek stavke uredili ob upoštevanju potreb in pogojev v proizvodnem postopku, vendar tako, da se omogoči kar največja prisotnost na sindikalnem zborovanju, ki bo v Gorici. Stavkajoči se bodo namreč zbrali ob 9.30 na Travniku, od koder bodo odšli v sprevedu po glavnih

mestnih ulicah do sedeža pokrajinske uprave. Tu bo, pred stavbo pokrajinske uprave, sindikalno zborovanje. Tu se bo manifestacija tudi zaključila. Težaven položaj v javni zdravstveni službi na Goriškem traja pravzaprav že kar nekaj let in mu ni videti izhoda. Stanje pa se stalno zaostre, ugotavljajo sindikati, zaradi napačnega pristopa do reševanja posameznih vprašanj, ki jih je treba reševati ob angažiranju širših družbenih plasti, predvsem pa tistih, ki so v zdravstvu neposredno zaposleni.

Zborovanje zelenih

Goriški »zeleni« so v torek, ob prvi obletnici upravnih volitev, na katerih so izvolili svojega predstavnika v gorškem občinskem svetu in tudi svojega predstavnika v rajonskem svetu za svetogorsko četrt in Placuto, pripravili zborovanje, kjer so podali oceno enoletnega obdobja, opozorili pa tudi na nekatera aktualna vprašanja. Na zborovanju na Trgu Pacassi, so govorili Mauro Radigna (o radioaktivnosti in nevarnosti v zvezi s tem), rajonski svetovalec Ti-

no Ieusig, ki je naglasil, da občinska uprava nasprotuje dejanski decentralizaciji, in Renato Fiorelli, ki je kritiziral županov avtoritarni način vodenja občine ter izrazil svoje nasprotovanje gradnji ogromnih prometnih in drugih struktur, ki drago stanejo in istočasno povzročajo nepopravljivo škodo okolju. Razvojne možnosti so v obrtništvu, mali industriji, biološkem pridelovanju hrane, v ohranjanju kmetijskih površin tudi na mestnem območju. Tako so predlogi zelenih, ki so shod seveda uporabili tudi za propagiranje referendumu za odpravo lova.

Vukova pisma v Novi Gorici

Marko Kravos, Miran Košuta, Vida in Milko Matičetov ter Milan Vodopivec bodo drevi, ob 18. uri, v novogoriški knjižnici Franceta Bevka predstavili knjigo ljubezenskih pism Stanka Vuka. Večer prirejajo novogoriška knjižnica in Založništvo tržaškega tiska.

Planinsko srečanje na Koradi med Novogoričani in zamejci

Že vrsto let so se novogoriški in zamejski planinci srečevali na družabnem srečanju na Trstelju, navadno drugo nedeljo maja. Zaradi del v koči na Trstelju, pa tudi zategadelj, da bi bilo srečanje prijetnejše, bolj zanimivo, so letos izbrali drug cilj. V nedeljo, 18. maja, se bodo zbrali na Koradi, 812 metrov visoko nad Goriškimi Brdi, od koder je čudovit razgled na Furlansko ravnino, na Beneško Slovenijo, Zahodne Julijce in na Tržaški zaliv. Na Koradi je že vrsto let lovsko kočja, obrnjena na jug, proti Brdom. Nedaleč stran pa so se planinci, zlasti tisti z območja Brd, odločili za postavitev planinske postojanke, ki naj bi sprejela zlasti v sgomiadanskem in jesenskem obdobju zelo številne obiskovalce teh krajev. Na Koradi je, prav na vrhu, cerkva sv. Gence, ki je zaščiten kot kulturni spomenik. Sicer je cerkva odprta samo enkrat, oziroma dvakrat na leto.

Glede nedeljskega srečanja, ki se ga bo po pričakovanju udeležilo nekaj sto planincev z območja Nove Gorice, Trsta, Kanala, Tolmina in enečije, pa morda tudi s Koroškega, velja zabeležiti, da je organizacijske zadeve prevzel PD Nova Gorica, ki bo poskrbel tudi za primerno označitev smeri do prireditvenega prostora. Hoje bo, tako napovedujejo, le za dobrih dvajset minut

in to po lepi gozdni poti. Kdor si želi daljši izlet, se lahko na Korado odpravi iz Plavi, po stari vojaški cesti, skozi Vrtačo (približno dve uri in pol hoje). Iz Vrhovelj, od koder je za Goričane pravzaprav najbližji dostop, je dobra ura hoje, deloma po cesti, deloma po stezah. Avtomobile je mogoče pustiti pri gostilni na Vrhovlju. Tam v bližini se od glavne ceste odcepi lokalna grebenska cesta proti Ligu in Kambreškemu. To je pot, ki pelje proti Koradi in ki bo tudi primerno označena. Za ljubitelje in obduovalce narave naj zapišemo, da so travniki na Koradi zelo bogati s cvetjem, posebno veliko pa je šmarnic. Tudi zaradi tega velja to goro, ki ima značilnost dolgega položnega grebena, ki na severovzhodni strani strmo pada proti Soči, na jugozahodu pa se položno spušča proti Brdom, obiskati.

V nedeljo pohod Treh jezer

V priredbi skupine pešacev Olmo iz Selc pri Ronkah, bo prihodnjo nedeljo četvi pohod Treh jezer. Odhod bo iz zbornega mesta na križišču za Doberdob ob 8.30 za tiste, ki bodo obšli najdaljšo pot, to je 28-kilometrsko pot. Pol ure kasneje pa odhod za drugi dve poti za 11 oziroma pet kilometrov. Pozornost bo seveda osredotočena na najdaljšo progo, ki v letošnjem pravilniku predvideva tudi prehod državne meje brez vsakršnega dovoljenja. Pešaki bodo obšli Laško jezero, Močile, čez Frederije v Doberdobsko jezero in nato vzdolž državne ceste do Palkišča. Od tam pa po klancu navzgor do Opatjega sela na jugoslovanski strani, kjer jih bo pričakal sam predsednik krajevnih skupnosti Zlatko Marušič. Povratek je predviden mimo mejnega prehoda pri Čukišču čez Doberdob ponovno na zborni središče v Selce. Prireditelj, ki je ob priliki izdal tudi poseben prospekt v treh jezikih, si pričakuje obilen obisk iz vseh treh sosednjih dežel, saj je izkupiček manifestacij (vpisnina in spominske značke) namenjen centru za rakasta obolenja iz Tržiča.

Delo za programerje

Prefektura v Gorici obvešča, da je v uradnem listu štev. 97, z dne 28. aprila 86 objavljen natečaj za 18 mest za programerje pri obdelavi podatkov. Lahko sodelujejo italijanski državljani stari med 18. in 35. letom, z diplomom industrijskega izvedenca v informatiki ali računovodje-programerja. Rok za sodelovanje pri natečaju zapade 30 dni po objavi. Obrazci za prošnje so na razpolago na prefekturi, kjer v tajništvu, vsak dan med 10. in 12. uro, nudijo tudi vse potrebne informacije.

● V tovarni kontejnerjev v goriški industrijski coni, so v ponedeljek, po skoraj enomesečni prekinitvi spet obnovili proizvodnjo, kljub temu, da še niso bile odpravljene vse težave.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Noël Coward

Hudomušna prikazen

Režija DUŠAN MLAKAR

danes, 15. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

čestitke

Sonji Nanut Fedrigo in možu ter mame MATIČKU čestitajo odborniki in pevke ter pevc društva Oton Župančič v Štandrežu.

kino

Gorica
VERDI 18.00—22.00 »In compagnia dei lupi« (v sodelovanju s Kinoateljajem)
CORSO 18.00—22.00 »Chi più spende più guadagna«
VITTORIA 17.30—22.00 »Deborah, la bambola bionda - proibitissimo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR Zaprt.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00; ob 20.00 »Fantovščina«. DESKLE Ni predstave.

KONCERT V SOVODNJAH

Zborovska revija združenja USCI

Letošnja pevska revija, ki jo pripravlja združenje USCI (Unione Società Corali Italiane) na Goriškem bo potekala v Mošu, Ronkah in Sovodnjah, pod pokroviteljstvom treh občinskih uprav. Skupaj bo nastopilo devet zborov, kot gost, v Sovodnjah, pa še Sovodnjski nonet, ki je prav pred kratkim po nekajmesečnem premoru obnovil dejavnost.

Koncert v Mošu bo v soboto, 17. t.m., ob 20.45 v župni cerkvi. Nastopili bodo zbori I. madrigalisti di Gorizia, Pueri Cantores iz Starančana in polifonski zbor S. Maria Magiore. Slednji kot gost.

V petek, 23. maja ob 20.45 bo koncert v Ronkah, v cerkvi sv. Lovrenca. Tudi tu bodo nastopili trije zbori in sicer Luigi Fogar iz Gorice, Renato Portelli iz Mariana in Vox Iulia iz Ronk.

Koncert v Kulturnem domu v Sovodnjah bo v soboto, 24. maja ob 20.45. Spored predvideva nastop zborov Aris iz Tržiča, Angelo Capello iz Begliana, Coral di Lucinis iz Ločnika in Sovodnjskega noneta.

Danes zapadejo avtobusni listki

Goriško mestno podjetje javlja, da zapadejo z današnjim dnem vsi stari avtobusni listki, ki so bili izdani pred 31. januarjem letos, ko je prišlo do podražitve avtobusnih vozovnic. Kdor jih ima doma, ima možnost, da jih še danes zamenja v pisarni avtobusnega podjetja v Ul. 9. avgusta.

Odbornik za javna dela pri goriški Občini Mario Del Ben se je prejšnji večer prvič v tej mandatni dobi srečal s člani rajonskega sveta za Pevmo, Oslavje in Štmavru, ki so mu postavili vrsto vprašanj v zvezi z najnужnejšimi javnimi deli v rajonu. Na osnovi prednostne lestvice so mu iznesli četvero vprašanj, na katere je Del Ben odgovoril kot sledi.

Ureditev igrišča za otroke na zemljišču bivše ustanove Tre Venezie ni uresničljiva letos, pač pa upajo, da bodo že v nekaj mesecih uredili vprašanje prehoda v občinsko last. Skušali bomo to urediti do poletja, tako da bi se tradicionalni vaški praznik v Pevmi lahko odvijal že na odkupljenem zemljišču. Zatem bo Občina uredila mostiček za dostop na zemljišče, za ureditev igrišča pa bo treba počakati na prihodnje leto.

Vprašanje pokopališča je podobno kot v Podgori, je dejal Del Ben. Ilovnata zemlja ne dovoljuje razkranjanja trupel. Potrebno bo pokopališče razširiti, izkopati sedanjo in nanositi novo zemljo. Vsekakor pričakuje še izsledke geološke raziskave, nakar bo odbornik sklical oba zainteresirana rajonska sveta, tako da bodo neposredno od geologa dobili vse informacije o sedanjem stanju in možnostih za rešitev vprašanja.

Popravilo ceste proti Štmavru je pristojnost družbe ANAS, saj so njeni tovarnjaki povzročili sedanjo škodo ob gradnji Sabotinske ceste. Občina

dila mostiček za dostop na zemljišče, za ureditev igrišča pa bo treba počakati na prihodnje leto.

Vprašanje pokopališča je podobno kot v Podgori, je dejal Del Ben. Ilovnata zemlja ne dovoljuje razkranjanja trupel. Potrebno bo pokopališče razširiti, izkopati sedanjo in nanositi novo zemljo. Vsekakor pričakuje še izsledke geološke raziskave, nakar bo odbornik sklical oba zainteresirana rajonska sveta, tako da bodo neposredno od geologa dobili vse informacije o sedanjem stanju in možnostih za rešitev vprašanja.

Popravilo ceste proti Štmavru je pristojnost družbe ANAS, saj so njeni tovarnjaki povzročili sedanjo škodo ob gradnji Sabotinske ceste. Občina

Od ponedeljka bencinski boni

V Gorici, Krminu, Gradišču, Gradežu, Tržiču in Ronkah bodo v ponedeljek, 19. t.m. pričeli razdeljevati nakaznice za drugi letošnji kontingent goriva proste cone. Upravičenci s stalnim bivališčem na območju občin Gorica in Sovodnje bodo prejeli nakaznico za 235, oziroma 325 litrov bencina, odvisno pač od vrste avtomobila, upravičenci iz drugih občin v pokrajini pa nakaznice za 130, oziroma 170 litrov bencina. Manjšo količino nakaznic prejmejo lastniki avtomobilov do 11 KS, večjo pa lastniki avtomobilov z večjo močjo. Nakaznice bodo razdeljevali do 9. julija, do 31. oktobra pa jih bodo morali lastniki izročiti na črpalkah.

Glede predstavitve novih prošenj, urad za prosto cono obvešča, da jih morajo upravičenci vložiti do 31. maja.

V zelenjavi je še vedno 190 nanokirijev joda

Upadanje radioaktivnosti je tudi v naših krajih konstantno, vendar dosti počasnejše, kot bi bilo slutiti iz nekaterih uradnih podatkov civilne zaščite oz. ustanove za jedrsko energijo ENEA. Tudi včeraj smo se za vsakodnevne številke o radioaktivni okuženosti na Goriškem pozanimali pri službi za zdravstveno fiziko pri tržiški KZE, ki se iz dneva v dan izkazuje zanesljivejši vir informacij kot pa skope ali protislovne uradne informacije.

Meritve radioaktivnosti v zraku so včeraj pokazale na dodatno, vendar počasno upadanje prisotnosti joda 131: včeraj so ga izmerili 0,007 nanokirija v kubičnem metru (dan prej 0,010). Počasi upada radioaktivnost tudi v mleku, kjer so še vedno opazna določena nihanja, vendar postajajo višje vrednosti (čez 5 nanokirijev pri litru) iz dneva v dan redkejšje. Še počasneje se stanje normalizira v zelenjavi. V zadnjih primerkih trave in povrtnin z Goriškega so izmerili v povprečju po 190 nanokirijev radioaktivnega joda v vsakem kilogramu.

»Situacija gre iz dneva v dan na boljše,« pravi dr. Luciano Benini iz fizikalnega laboratorija, »pretrajano pa bi bilo pričakovati, da bi po dokaj visokih vrednostih, ki smo jih ugotovili takoj po 1. maju, radioaktivnost kar

naenkrat izginila.«

So torej podatki civilne zaščite o povprečju 28 nanokirijev v zelenjavi napačni? »Ne poznamo teh podatkov,« pravi jo laboratoriju, »vendar lahko dvomimo o njihovi verodostojnosti, saj nam dajejo vsakodnevne analize precej drugačne številke.«

V zvezi s problemom radioaktivnosti se v teh dneh oglašata tudi goriška mladina. Dijaki zavoda Fermi so razmnožili letak zoper prepoved ravnateljstva šole, da bi priredili zborovanje na to temo, na katerem naj bi izvedenec obrazložil dijakom kakšni so znanstveni problemi, ki jih prinaša uporaba jedrskih elektrarn. Dijaki obsojajo predvsem motivacijo, čes da bi to bila izguba časa, ko pa je ravnateljstvo dva dni kasneje dovolilo zborovanje, ki ga je za dijake in dijakinje priredila vojna mornarica.

Včeraj so končno rešili zadevo 27 konj (eden je medtem poginil), ki so bili ob 2. maja ustavljeni, najprej na železniški postaji in nato v hlevu pri štandreskem mednarodnem mejnem prehodu. Ker zaradi prepovedi o uvozu živine, ni bilo mogoče sprejeti živali v Italijo, so jugoslovanske oblasti, po pregledu, ki ga je opravil obmejni veterinar dr. Branko Sojer, pristale, da se živali vrnejo v Mostar.

Medobčinsko srečanje o zaščiti okolja

V ponedeljek popoldne so se po daljšem obdobju srečali v Doberdobski občinski upravičenci in devinsko - nabrežinske občine. Župan Mario Lavrenčič, podžupan Darjo Legiša in odbornik Janko Gergolet so z devinsko - nabrežinskim odbornikom za okolje in turizem Igorjem Tuto na daljšem delovnem sestanku obravnavali vrsto pobud, ki jih načrtujeta obe občinski upravi glede ureditve okolja in glede zaščite narave.

Doberdobski upravitelji so najprej prikazali načrt za ureditev in valorizacijo doberdobskega jezera z ureditvijo krožne poti okoli jezera s primernimi opazovališči in potrebnim parkiriščem. Poleg ožjega področja okoli jezera pa bi bilo treba očistiti in urediti poti in steze na področju med Jamljami, sabeljiskim jezerom in Doberdobom. Zlasti okoli laškega jezera pa bi bilo možno s primernimi finančnimi sredstvi urediti področje za avifavno.

Podobne posege ima v načrtu tudi devinsko - nabrežinska občina zlasti ob izviri Timave, kjer naj bi uredili opremljena sprehajališča ob vseh treh rokavih reke, študijski laboratorij, botanični vrt ter malo jezero za sladkovodne ribe in živali. Poleg timavskega parka pa so v tej občini že stekla dela za ureditev Rilkejeve pešpoti nad morjem med Sesljanom in Devinom ter

ureditev gozda Brščica nad Nabrežino. Podobne načrte za ureditvijo gozdnih poti, opazovališč ter čiščenja grmičevja in bolnih dreves z minimalnimi turističnimi infrastrukturami ima občina tudi na področju Grmade. Obe občini bi lahko predvideli tudi skupne turistične pobjude za rekreacijo in prosti čas na ozemlju med Grmado in doberdobskim jezerom.

Občinski upravitelji so se v pogovoru dotaknili tudi vrste drugih vprašanj, kot na primer varovanja gozdov, pogozdovanja ter sodelovanja prostovoljnih gasilcev iz obeh občin. Ob koncu pa so izrazili željo in nujnost, da pride v bodoče do pogostejših in tesnejših stikov in do konkretnih oblik sodelovanja med obema sosednjima občinama.

razstave

V Kulturnem domu je do 23. maja odprta razstava del G. Aiello, S. Borgogno, V. Klanjščka, Z. Koren in S. Pudduja. Urnik obiska razstave: ob delavnikih od 17.00 do 19.30.

V prostorih KD Jezero v Doberdobski občini je do nedelje odprta razstava slik Claudija Bianchija pod naslovom Vođa in kras v Doberdobsu. Ogled: ob delavnikih od 18. do 20. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure.

Slavnost Bralnega in pevskega društva

V Štandrežu so pred 80 leti razvili društveno zastavo

MARKO WALTRITSCH

Pred nekaj tedni sem Doberdobce opozoril, da mineva prav te dni osem-deset let odkar so njih predniki 20.maja 1906 ustanovili Pevsko in bralno društvo Jezero, katerega upraviče-ni naslednik je kulturno društvo, ki ima enako ime.

20. maj 1906 pa je bil prazničen tudi v neki drugi slovenski vasi, na goriškem podeželju, in sicer v Štandrežu. Tistega dne pred osemdesetimi leti so namreč razvili društveno zastavo tam-kajšnjega Bralnega in pevskega druš-tva. Kot je razvidno iz časopisnih po-ročil se je v Štandrežu zbralo okrog 2.000 ljudi.

Delovanje raznih kulturno-prosvetnih društev v Gorici in na podeželju je bilo v tistih časih zelo živahno. Med seboj sta tekmovala li-beralni in klerikalni tabor. Tu pa tam je prišlo tudi v teh taborih do diferen-ciacije. To zlasti v klerikalnem taboru, kjer so se že takrat pričeli pojavljati pristaši takoimenovane kasnejše Mla-de struje. Ti so prav z raznimi društvi, od kmečkih zadrug ter posojilnic in seveda tudi ljudskoprosvetnih, skušali pridobiti pristaše in osamiti dr. Antona Gregoriča in njegove pristaše. Libe-ralci pa so bili takrat ustanovili Na-rodno prosveto, takšno je bilo ime nji-hovi Zvezi kulturnih društev, in so podpirali delovanje vseh društev, ki so bila včlanjena v tej zvezi. Kot v današnjem času so tudi takrat društva pri-rejala veselice. Na njih so nastopala s pevskimi zbori, tamburaškimi skupi-nami, dramskimi skupinami, ki so čes-tokrat prihajale iz sosednih krajev. Ko listamo po Soči ali Primorcu, t.j. dveh goriških liberalnih listih, bomo lahko ugotavljali kakšne so bile te izmenja-ve. Prav takšne izmenjave med društvi so bile v klerikalnem taboru, kar raz-vidimo iz branja Gorice in Primorske-ga lista, ki sta prav tako izhajala v Gorici.

V Štandrežu je bila v letu 1868 usta-novljena Čitalnica. Ustanovljena je bila v času ko so na Goriškem prevla-dovale Lavričeve ideje in v pobude. Vendar pa je štandreška Čitalnica kaj kmalu utihnila.

Konec leta 1896 je bila v tej vasi dana pobuda za obuditev Čitalnice oziroma ustanovitev novega društva. Tako je v letu 1897 bilo ustanovljeno Bralno in pevsko društvo v Št. Andre-žu. Uradni naziv kraja je bil namreč Št. Andrež.

Najbolj uspešni je bil v novem društvu pevski zbor. V začetku stoletja so se tudi v Štandrežu pokazali spori po-litičnega značaja. Na eni strani žu-pnik, na drugi pa učitelj. Oba sta ob strani imela kmete in tudi ljudi drugih poklicev, saj so že takrat Štandrežci iskali in našli delo v delavnicah ter trgovinah v Gorici in v tovarnah v Podgori ter Strazicah.

Takrat samostojno občino Štandrež so upravljali ljudje katoliške skupine, pa čeprav ni bil župan Andrej Lutman vedno v dobrih odnosih z župnikom Jožetom Kosovelom. Kasneje, ob kon-cu prvega desetletja, je prišlo do ostrega spora med župnikom in župa-nom, o čemer je moč dobiti veliko po-ročil v časopisju, v zapisnikih štan-dreške občine in celo v zapisnikih so-dišč, saj je spor končal tudi pred sod-nike.

V letu 1906 pa je bilo Bralno in pev-sko društvo trn v peti ne le župniku Kosovelu marveč tudi županu Lutma-nu.

V zimi 1905-1906 so društveniki prišli do zamisli, da bi društvu oskrbeli zastavo. Lotili so se zbirati denarne prispevke tako v domači vasi kot v Gorici in še marsikje drugje. Zastavo so izdelali na Češkem. Vzajemnosti med Slovenci ter Čehi je bilo takrat veliko. Zato je bila velika čast za vsa-kega Slovenca ako je doma imel kaj na Češkem izdelanega. Tembolj je bilo na to ponosno društvo. Zastava je bila prijetne rdeče barve, z zlatom ob-robljena. Na eni strani je bila na sredi zlata lira in napis »BRALNO IN PEV-SKO DRUŠTVO« v zlatu, na drugi strani pa se je blestelo Lavričevo ges-lo »VSE ZA OMIKO, SVOBODO IN NAPREDEK«.

Uspelo mi je najti dva seznama pri-spevkov za nakup te zastave. Zneske od dveh do petnajstih kron so darova-li: Al. Brajnik, Josip Kuzmin (društve-ni predsednik), Jos. Budal, H. Furlan, Andrej Nanut, Ant. Marušič, Jan. Na-nut (Toncil), Iv. Boštjančič, Ant. Na-nut, Ferd. Batistič, Ant. Tabaj, Karl Turri, vsi iz Štandreža; iz Gorice pa so za to zastavo prispevali: Andr. Bašin, P. Birsa, dr.Dinko Puc, dr.Treo, dr.Gil-čvert, Simon Waltritsch, dr.Fr. Pavle-tič, dr.Sket, Peter Draščik, Jos. Kerše-vani, Elija Čuk, Ivan Drufovka, Iv. Me-ljavec, Karol Draščik, Anton Koren, Anton Fon, Al. Zajec, dr.Alojzij Fran-ko, Miha Komel, Avrelj Bisail, A. Fi-

egl, Fr. Kaučič, Iv. Kaučič, A. Čermelj, Gašpar Hvalič, trgovina. Pregrad in Černetič, I. Medved, trgovina Saunig in Dekleva, Cigoj, dr.Henrik Tuma, Anton Klavžar, dr.Karel Podgornik, Goljevšček, Al. Schiwitz, Ant. Černi-goj, Jos. Kranc, Ferd. Makuc, Leop. Budal, Andrej Fajt, A. Krušič, Josip Rován, Anton Jeretič, Blažon. Jasno je, da so še drugi prispevali v ta namen, vendar seznamov nisem našel.

V Gabrščkovih Soči je bilo v tednih in dneh pred razvitjem zastave veliko napisanega. Zastava je bila nekaj dni pred slavnostjo 20.maja 1906 razstavljena v oknu Gabrščkove knjigarne v Trgovskem domu.

Soča in Primorce sta vabila prebi-valstvo Gorice in okolice na to slav-nost.

»Po dolgotrajnem deževju se je v nedeljo v jutro vendar toliko zjasnilo, da smo smeli upati, da se bo mogla vršiti nemotena napovedana slavnost razvitja zastave bralnega in pevskega društva v Št.Andrežu.« Tako je pisala Soča po slavnosti. »Sicer so nekaj časa še žugali oblaki z dežjem, ali ker je vel vetrič, smo si mogli presoditi, da ne bo treba odnašati slavnosti. Št.Andrež je bil potolažen. Ponosno so plapolale po vasi na visokih drogih, postavljenih ob široki cesti od slavo-loka naprej krasne slovenske zastave, na daleč vidne; krasen je bil prizor tudi s kolodvora. Mnogobrojno občin-stvo; ki je po drugi popoldanski uri šlo proti Št.Andrežu, se je divilo pri-zoru. Po cesti so prikorakali Sokoli goriški in solkanski, 100 po številu, kolesarji, društva. Spravili so se v red, se lepo razvrstili: kolesarji druš-tva »Gorica«, goriški Sokol s starosto dr.Treotom na čelu, solkanski Sokol s podstarosto, Slovensko bralno in pod-porno društvo z zastavo, »Ladija« iz Devina, Solkanska čitalnica s svojo zgodovinsko zastavo, domačini (Druš-tvi iz Sovodenj sta došli kasneje po sprejemu). Jako lepo je bilo videti to lepo četo korakajočo proti slavoloku, na katerem sta bila napisana: »Na zdar«. Dobro došli! Predsednik društva g.Kuzmin Josip je pozdravil došlece v lepih besedah, na kar je odgovoril starosta goriškega Sokola.«

Po besedah dr.Dinka Trea je godba zasvirala himno »Naprej zastave Sla-ve!« Četa se je pričela pomikati po Štandrežu ter prikorakala na priredit-veni prostor. Pred razvitjem zastave je na odru vse prisotne pozdravil doma-čin Alojzij Brajnik, mlad gospodar, Sledilo je razvitje zastave, kumovala je gospa Furlanijeva, soproga štan-dreškega nadučitelja. Navzoče doma-činke so okrasile zastave z lepimi šop-ki, baš razviti pa je bil pripet krasen slovenski znak.

Slavnostni govor pa je imel dr.Din-ko Puc. Poudaril je pomen takih slav-nosti, vloga, ki jo imajo kulturno-prosvetna društva, govoril je o gospo-darski osamosvojitvi Slovencev na Goriškem.

Po govoru je sledilo petje. Kot prvi je zapel moški zbor domačega bralne-ga in pevskega društva. Njegov diri-gent Emil Komel je nalašč za to pri-ložnost uglasbil pesem z naslovom »Naša zastava«. Na oder so prišli pevci Solkanske Čitalnice, ki so peli Vilhar-jevo »Hrvatica«. Pesem »Po zimi iz šole« je zapel mešani zbor pevskega društva Nada iz Sovodenj, nakar so nastopili pevci iz Gorice z Bendlovo »Svoji k svojim«. Sledil je nastop tam-burašev in pevcev Pevskega in tambu-raškega društva iz Štandreža (bilo je to Bralnemu in pevkemu društvu v isti vasi konkurenčno društvo) s »Kiti-co narodnih pesmi«. Nato je zapelo društvo Zvezda iz Sovodenj in Rubij Aljažve »Občutke«. Končno so nasto-pili še Podgorci.

Po slavnosti in koncertu so se doma-čini in gostje zadržali na prireditiv-nem prostoru do večera. Na sporedu so imeli tudi ples.

Štandreška prireditvev razvitja društv-ene zastave je bil velik dogodek za domače društvo kot tudi za liberalno kulturno-prosvetno zvezo. Prav zaradi tega ni štandreški župnik blagoslovil zastave. Sicer pa ga štandreški libe-ralni kulturniki najbrž niso niti vprašali, da bi to napravil. Prav zaradi tega je prišlo že v naslednjem letu do spora med župnikom in društveniki. Na po-grebno svečanost društvenega pevc-a, ki je bil istočasno tudi cerkveni pevec, so hoteli društveniki z zastavo. Župnik Kosovel je prisotnost zastave na po-grebni svečanosti prepovedal. Druš-tveniki so zastavo umaknili, kajti žu-pnik je grozil, da ne bo opravil pogre-ba. Tudi ta dogodek je podrobno opi-san v takratnem goriškem časopisju. Sicer pa je bila ta društvena zastava trn v peti domačemu župniku in nje-govim najožjim pristašem. Ti so po vasi kričali, da je rdeča društvena za-stava preveč revolucionarna.

Čudna usoda pa je doletela to druš-tveno zastavo. Med prvo vojno so jo

Štandrežci odnesli v begunstvo. Nazaj so jo prinesli ko so se vrnili v poruše-no vas. Zastavo, takrat neblagoslovlje-no, hranijo danes v domači cerkvi skupno z raznimi banderami. Ni moč brati napisov na njej, kajti takrat ko so jo dali v hrambo domači cerkvi so jo prekrili z blagom druge barve.

Kmalu po tej veliki slavnosti, so 10.junija 1906 imeli društveni občni zbor. Izvolili so nov odbor.Za predsed-nika je bil izvoljen Alojzij Brajnik, podpredsednik je postal Anton Nanut, Josip Molar pa je bil izvoljen za tajni-ka. Blagajnik je bil Anton Reščič, pe-vovodja pa Emil Komel. Namestnik pevovodje je bil Josip Kuzmin. V od-bor so bili izvoljeni še Ivan Boštjančič, Josip Budal, Peter Brisko, H.Furlani in Anton Marušič.

Tržaško gledališče drevi v Sovodnjah

Slovensko stalno gledališče se ponovno vrača na Goriško in sicer v Sovodnje, kjer bo danes, 15.maja, v Kulturnem domu uprizorilo komedijo angleškega avtorja Noela Cowarda Hudomušna prikazen. Delo spada med najuspešnejše postavitve Slovenskega gledališča v letošnji sezoni, saj je ansambel, pod večjim režiserskim vodstvom Dušana Mlakarja, ustvaril briljantno komedijo, polno duhovitosti in prilož-nosti za smeh. Le-te ustvarja še posebej aktualna tema o okultističnih vedah in magiji.

Komedija govori namreč o spiritističnih seansah in o duhu prve žene, ki se pojavi nanovo poročenemu možu in povzroči vrsto zapetljajev in komičnih situacij. Interpreti Hudomušne prikazni, ki so jo Angleži s svojim humorjem proglasili za »najbolj duhovito angleško komedijo o smrti«, so Anton Petje (Charles), Bogdana Bratuž kot njegova druga žena Ruth, Miranda Caharija kot prva (umrla) žena Elvira, Mira Sardoč (gospa Arcati vedeževalka), Alda Sosič kot služkinja Edita in Alojz Milič ter Barbara Jakopič kot gospod Bradman in njegova gospa.

V soboto popoldne in v nedeljo zjutraj

Stari avtomobili po naših cestah

Nad sedemdeset starih športnih in drugih avtomobilov bo v soboto in ne-deljo sodelovala na tekmovalni vožnji po cestah Goriške, Benečije in Tržaške. Gre za tekmovanje z naslovom »Coppa dei confini orientali«, ki ga to-krat prirejajo goriški avtoklub, klub ljubiteljev starih vozil »Club dei Venti all'ora« iz Trsta ter »Historic Racing Club Italiano«. Pobudo so finančno podprli goriška in tržaška hranilnica, turistične ustanove ter deželna upra-va.

V naše kraje pridejo lastniki starih športnih in turističnih avtomobilov. Na progo bodo dopuščena le vozila iz-delana pred letom 1965. Precej lastni-kov teh vozil jih je iz naše dežele (tu obstojata dva kluba, prvi v Trstu, dru-gi v Vidmu), veliko iz Veneta. Pridejo za to prilžnost k nam pa tudi šoferji iz Rima, Genove, Turina, Milana ter drugih italijanskih mest.

Najstarejše vozilo na tekmovanju bo balilla coppa d'oro izdelana v letu 1932. Videli bomo veliko vozil znamke alfa romeo, takih, ki so tekmovala na

Millemiglia, na rallijih, itd. Povejmo nekaj znamk vozil, ki bodo sodelovala na tem tekmovanju v naših krajih: ja-guar, daimler-dort, porsche, aurelia B 20, maserati GT 2500, MG TD, siata zagato, abarth zagato. Še bi lahko na-števali. Vozila bodo prava paša za oči vseh tistih, ki jih zanima avtomobilski šport. Imeli pa bomo priložnost, da po-bljše vidimo vozila o katerih pogosto pišejo specializirani listi.

Kako se bo odvijala prireditvev? Zbirališče bo na goriškem Espome-gu v soboto popoldne med 9. in 11.uro. Zatem se bodo šoferji z vozili preselili v Gradišče. Tu bo start začeni z 12.30. Vozila bodo šla na pot z enominutnim presledkom.

Iz Gradišča bodo avtomobili vozili do Zagraja potem pa bodo zavili na Kras. Šli bodo skozi Poljane, Martin-ščino, Vrh, Gabrje, Sovodnje. Pod Štandrežem bodo zavili na levo in šli do Ločnika ter se povzpeli z njegove strani na Kalvarijo. Iz Grojne bodo vo-zila potovala skozi Pevmo, Oslavje,

Števerjan, Jazbine, Plešivo, Dolenje. Zatem bodo šla po cestah Benečije in se skozi Furlanijo vrnili v Gorico, kjer bo cilj na Trgu Battisti od 17.30 dalje.

Zvečer se bodo udeleženci tekmo-valne vožnje preselili v Gradež. Tam prenočijo. Naslednjega dne potujejo do Tržica. Odhod bo iz Sestljana ob 9.30. Pot bo speljana skozi Mavhinje, Zgonik, Mali Repen, Zagradec, Veliki Repen, Opčine, Bane, Konkonel, Bazo-vico, Boršt, Boljunec, Dolino. Po 12.30 bodo vozila razstavljena na glavnem tržaškem trgu, kjer bo popoldne tudi nagajevanje.

Vozniki se morajo držati vseh pravil normalne avtomobilske vožnje. Pri-re-ditelji pravijo, da ne bodo vozila na-glo, kajti povprečna tekmovalna hit-rost mora biti štirideset kilometrov. Tako predsednik ACI iz Gorice Mario Tirel kot predsednik tržaškega kluba Alvise Orso sta novinarjem povedala, da so tako občine kot orožniki in poli-cija obljubili pomoč. Vendar pa naj bodo drugi uporabniki cest previdni.

LA BANCARELLA

VELIKO SKLADIŠČE RAZNE KONFEKCIJE IN JEANSERIJA

GORICA — Ul. Cascino 5 - vhod z Ul. Garibaldi 6

VELIKA PRODAJA
POMLAD POLETJE 1986

PLETENINE, JEANS VSEH ZNAMK
(Carrera, Yuma, Levi's, Clark, in vse ostale znamke)
SRAJCE, NOGAVICE, OBLAČILA ZA PROSTI ČAS
OSEBNO PERILO, BLAGO ZA STANOVANJE

in še na tisoče artiklov po neverjetnih cenah.

OBIŠČITE NAS — ZADOVOLJNI BOSTE

KOLESARSTVO: po včerajšnji etapi dirke po Italiji

Giuseppe Saronni roza majica

TAORMINA (CATANIA) — Giuseppe Saronni je nova roza majica na mednarodni kolesarski dirki po Italiji. Popularni Beppe je namreč včeraj s svojim moštvom Del Tongo Colnago osvojil 3. etapo ekipno na kronometer, pred Moserjevo ekipo Supermercata Brianzoli. Moser je sedaj na skupni lestvici drugi.

Giro je tako »dobil« svoja stara in dolgoletna tekmeca, za katera se je »kolesarska Italija« že večkrat razdelila v dvojce.

Že po včerajšnji etapi je na skupni lestvici prišlo do nekaterih pomembnih zaostankov: Američan Greg Lemond je šele 44. po 3'24". Portugalec Da Silva je 24. po 2'50", Visentini 13. po 2'07". Sicer pa si bodo lahko tile kolesarji delno opomogli že danes, ko bo kratka (115 km) toda tudi težka etapa s končnim ciljem na vzponu v Nicoteri.

VRSTNI RED 3. ETAPE (Catania - Taormina, 50 km, ekipno na kronometer): 1. Del Tongo Colnago (Saronni - Giupponi - Piasceci) 1.04'51" s po-

prečno hitrostjo 46,260 km na uro; 2. Supermercata Brianzoli (Baronchelli - Moser - Thurau) po 9"; 3. La Vie Claire (Bauer - Lemond - Ruttiman) po 1'41"; 4. Carrera po 2'02"; 5. Ecoflam - Jolly po 2'06".

SKUPNA LESTVICA: 1. Saronni (It.) 11.36'56"; 2. Moser (It.) po 10"; 3. Thuaru (ZRN) po 12"; 4. Corti (It.) po 14"; 5. Baronchelli (It.) po 16"; 6. Zadroblek (Av.) po 17"; 7. Giupponi (It.) po 33"; 8. Bevilacqua (It.) po 40"; 9. Loro (It.) po 57"; 10. Bauer (Kan.) po 1'14".

Danes bo 4. etapa Villasangiovanni - Nicotera, 115 km.

TENIS: PRVENSTVO ITALIJE

Vilas izločen

RIM — Na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije so med drugim dosegli naslednje izide. 1. KOLO: Noah (Fr.) - Dijke (Avstral.) 6:2, 6:2. 2. KOLO: Česnokov (SZ) - Svensson

(Šve.) 7:5, 6:1; Agenor (Haiti) - Maciel (Meh.) 6:3, 6:3; Becker (Z RN) - De La Pena (Arg.) 6:2, 6:3; Nyström (Šve.) - Teltscher (ZDA) 7:6, 6:1; Perez (Ur.) - Gunthardt (Švi.) 7:5, 6:2; Sanchez (Šp.) - Schwaier (ZRN) 3:6, 6:0, 6:3; Lendl (ČS SR) - Derlin (N. Zel.) 6:2, 6:1; Pimek (ČSSR) - Vilas (Arg.) 7:5, 6:3; Canè (It.) - Šmid (ČSSR) 4:6, 6:4, 7:5; Wilander (Šve.) - Keretic (Z RN) 6:3, 6:2; Noah (Fr.) - Pistolesi (It.) 6:3, 6:4.

Črne stave:

»zanimive izpovedi«

TURIN — Namestnik državnega pravdnika Giuseppe Marabotto je včeraj dolgo zasliševal Armanda Carbona, ki je ključni element v skandalu s črnimi stavami. Marabotto je po zaslišanju dejal, da je Carbona dal zelo zanimive izpovedi.

Medtem pa po vsej Italiji sodelavci De Biaseja nadaljujejo z zasliševanjem nogometašev, ki naj bi bili vpleteni v ta škandal.

pred svetovnim nogometnim prvenstvom

Od Urugvaja do Mehike

BRUNO KRIZMAN

ARGENTINA 1978

Narod proti generalom

Simpatični Gauchito je vabil v Argentino za novo dejanje nogometne zgodovine. Argentinci so uglasili tudi učinkovit motiv, ki je ljudem zvečer vabil pred televizorje. Domačinom je bil »mundial« trenutna pozaba na krvoločno diktaturo generala Videla in pajašev. Tako se je zadeva vsaj predstavljala, čeprav si je težko zamisljati, da bi se svojci »desaparecidov« res tako hitro spreminjali v navijače.

Uganka so bila argentinska igrišča. Ob vsaki ostri akciji je v zrak odletela cela krpa trave. Napisano je že bilo, da bo zmaga Argentina. Italija je začela s tremi čistimi zmagami. Podlegla ji je celo Argentina. Poljska je šepala in ZRN bi kmalu izločila Tunizija! Celo Nizozemska ni bila več ista in s težavo je premagala Italijo. Proti Nizozemski in v malem finalu proti Braziliji se je šibka točka izkazala vratar Zoff, ki so ga relativno lahko presenečali s streli od daleč.

Finalna tekma je bila za italijanskega sodnika Gonello objektivno težka naloga, ker domačini niti najmanj niso dopuščali možnosti poraza. Pridno so udarjali, redna tekma pa se je končala pri 1:1 z nevarnostjo masovnega srečnega infarkta ob 90. minuti, ko je vratnica odbila strel Resenbrinka. V podaljških se je razigral dolgolasi Kempes in Argentina je res postala prvak.

ŠPANIJA 1982

Forma ob pravem trenutku

Nogometni dogodki izpred štirih let so za Italijo še preveč živili in v tesni zvezi z letošnjo odpravo v Mehiko, da bi bili lahko predmet gledanja od daleč.

Podčrta se lahko je podobnost v storilnosti med SP iz leta 1970 in zdajnjim v Španiji. V obeh primerih je Italija jecljala in nato obakrat dosegla finale.

Zvezni trener Enzo Bearzot je bil eden izmed najzaslužnejših za velik uspeh italijanske reprezentance v Španiji

V teku zadnjih štirih let so se tudi raznesle govorice o čudežnih posegih italijanske zdravniške skupine iz Ferrare, ki ima »v oskrbi« med drugimi več slovitih italijanskih atletskih dolgoprogashev. Znanost v športu seveda ni več nobena tajnost, marsikateri italijanski uspeh pa začenja tako imeti svoje ozadje. Sposobnost ustvarjanja forme v pravem trenutku je bila v Španiji za Italijo odločilna. Če je to še vedno samo italijanski recept ali pa bolj razširjen pojem, se bo izkazalo čez dober mesec dni.

obvestila

ŠD MLADINA

priraja ob 10-letnici delovanja fotografsko razstavo, ki bo obsegala vsa leta delovanja. Zato naproša posameznike in vsakogar, ki ima material o delovanju društva, da ga posodi.

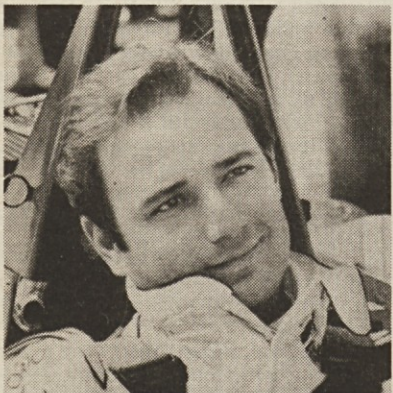
Fotografije in odrezke časopisov sprejema v baru Doma A. Sirk v Križu ob večernih urah.

ŠD MEBLO

sporoča, da bo seja odbora v ponedeljek, 19. t.m., ob 20.30 na stadionu »Prvi maja« v Trstu.

NA TRENINGU V LE CASTELLETU

Pilot Elio De Angelis žrtev hudega incidenta

LE CASTELLET (Francija) — Na včerajšnjem treningu v Le Castelletu je bil italijanski pilot formule 1 Elio De Angelis žrtev hudega incidenta. Na svojem brabhamu bmw je namreč zavozil s ceste. Nesrečnega pilota so iz zgorelega avtomobila nemudoma s helikopterjem odpeljali v bolnišnico v Marseille. Njegovo zdravstveno stanje je zelo kritično.

KOŠARKA: po drugi zmagi nad Arexonsom Mobilgirgi v finalu

Mobilgirgi iz Caserte je prvi finalist za letošnji naslov italijanskega državnega prvaka. Potem ko so Tanjevičevi varovanci v prvi polfinalni tekmi v Cantùju s 114:110 premagali moštvo Arexonsa, so sinoči v Caserti zopet zmagali, tokrat z 89:74 (40:34) in se tako uvrstili v finale.

Najboljši strelec v Tanjevičevem moštvu je bil Lopez (32 točk), Oscar pa je tokrat dosegel le 18 točk. Pri gostih je bil daleč najboljši Riva (37), igral je tudi Marzorati, ki pa ni mogel dati običajnega doprinosa, saj ni še povsem okreval od poškodbe.

V Turinu pa je milanski Simac stanje izenačil na 1:1. Potem ko so Petersonovi varovanci doma izgubili proti Berloniju z 91:94, so sinoči v Turinu zmagali s 87:79 (40:41) in za določitev finalista bo potrebno tretje srečanje v soboto v Milanu. V sinočnji tekmi sta bila pri Simacu najuspešnejša Premier (30 točk) in

Shoene (23), pri Berloniju pa Bantom (22) in Savio (20).

Vinko Jelovac novi trener ljubljanske Smelt Olimpije

LJUBLJANA — Petar Skansi je bil le nekaj tednov trener ljubljanskega drugoligaša. Ker ljubljanski košarkarski klub ni uspel pritegniti nekaj vrhunskih košarkarjev, ki jih je Skansi želel, je le-ta odstopil. Novi trener Smelta Olimpije pa je Vini Vinko Jelovac, dolgoletni član ljubljanske ekipe in državni reprezentant, zadnje čase pa trener Slovana.

Jugoslovani na SP

BEograd — Na košarkarskem SP, ki bo v Španiji od 5. do 20. julija, bodo Jugoslovijci zastopali: Radovanić, Petranović, Divac, Arapović, Dalipagić, Vranković, Čutura, D. Petrović, A. Petrović, Cvijetićanin, Radović in Mutapić. Rezervi bosta Perašević in Vukičević.

NOGOMET: po zmagi nad zagrebškim Dinamom Veležu jugoslovanski pokal

Velež — Dinamo (Z) 3:1 (1:0)

STRELCI: v 6. min. Bijedić iz enajstmetrovke, v 52. min. Bijedić, v 58. min. Mlinarić (D), v 89. min. P. Jurić.

BEograd — Velež je z včerajšnjo zaslužno zmago proti Dinamu drugi v svoji zgodovini osvojil jugoslovanski nogometni pokal. V dokaj izenačeni, toda ne kaj prida kakovostni igri so nogometaši iz Mostarja bili prisrebnejši v napadu in tako premagali favorizirane igralce zagrebškega Dinama.

Sodil je Čolić iz Beograda, ki je izključil dva nogometaša: Z. Cvjetkovića od Dinama in Matijevića od Veleža. Gledalcev je bilo 40.000.

ZRN - Nizozemska 3:1

DORTMUND — V sinočnji prijateljski nogometni tekmi je ZRN premagala Nizozemsko s 3:1 (2:0). Strelca

za ZRN sta bila Völler (2) in Herget, za Nizozemsko pa je bil uspešen Van't Schip.

NOGOMET: disciplinski ukrepi

Trda roka sodnika

Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je izrekla dokaj stroge kazni proti nogometašem B lige. Za 4 kola sta bila izključena Tacchi (Genoa) in Zennaro (Empoli), za 3 kola Loseto (Pescara) in Miggianno (Empoli), za 2 koli Cecconi (Empoli), Gentilini (Brescia) in Pellegrini (Catania), za 1 pa Vagheggi in Goretta (Campobasso), Destro (Ascoli), Ferraroni (Cremonese), Mileti in Trevisan (Genoa), Olivotto in Ronzani (Pescara) in Picci (Catania).

V okviru italijanskega pokala sta bila za 1 kolo izključena Ferri (Inter) in Gasparini (Verona).

Kolesarstvo: v nedeljo v organizaciji KK Adria Pokal Lonjerja za cikloamaterje

V nedeljo bo v Lonjerju na sporedu jubilejna 20. izvedba kolesarske dirke cikloamaterjev za pokal Lonjerja, ki jo organizira domači kolesarski klub Adria. Dirka, ki bo startala v vasi ob 10.30, bo letos speljana po povsem novi trasi, saj se bo pisana kolona kolesarjev najprej podala skozi mesto do Miramara, kjer bo uradni start na trasi Miramar - Sestlan - Nabrežina - Križ - Prosek - Trbiška cesta - križišče na Opčinah - Obelisk - kamnolomi Faccanoni - Bazoviška cesta - Bazovica - Padriče - Trbiška cesta - Boni - odcep proti Trebčam - Padriče - Trbiška cesta - križišče na Opčinah - Obelisk - kamnolom Faccanoni - cilj na Bazoviški cesti nad Lonjerjem za skupnih 60 km. Povsem nova trasa s prehodom mesta je pravilna in v zadostnje domačim športnim delavcem, saj se ne pripeti vsak dan, da se lahko proslavlja taka okrogla obletnica

in se pred naslov tekmovanja s ponosom lahko doda vzdevek »tradicionalen«.

Ob tej priložnosti se bodo drevi, ob 20.30 zbrali v društvenih prostorih v Lonjerju pobudniki tega tekmovanja in pa sedanji športni delavci, saj je ta dirka bila vzvod, da je prišlo do ustanovitve kolesarskega kluba, pa čeprav uradno, komaj pet let kasneje. Družabno srečanje pa bo obenem tudi pravičen trenutek, da se naredi obračun dosedanjega dela in prehodi pot od skromnih začetkov organizacije pokala Lonjerja med splošnim navdušenjem domačinov, pa do sedanjega organizacijskega potenciala, ko je domače društvo vključeno v okvir velikih mednarodnih kolesarskih tekmovanj. Prav zato bi moralo biti današnje, pa čeprav skromno, toliko bolj prirčno srečanje vseh bivših in sedanjih športnih delavcev iz Lonjerja in s Katinare. (R. Pečar)

Mladinski nogomet

TURNIR MONTEBELLO

Na tem turnirju so dosegli najmlajši nogometaši Brega dva lepa uspeha. Ekipa S. Vito so premagali s 3:0 (0:0) z goli Kozine, P. Dazzare in Krevatina, Portuale pa kar s 5:1 (1:0) z goli Tenceja (2), Krevatina, Kozine in P. Dazzare.

Za Breg so igrali: Cah, Buzzi, K. Dazzara, Kozina, Krevatin, P. Dazzara, Tence (Zubin, Ota).

O zmagovalcu skupine bo odločala tekma proti Triestini.

NARAŠČAJNIKI

Medtem je v poprvenstvenem turnirju naraščajnikov ekipa Chiarbola A visoko premagala Breg s 5:1. Edini gol za Breg je dal Massimo Tamaro. Bregova postava: Cottar, Bando, P. Tamaro, Sancin, Bevk, Albino, M. Tamaro, Hervat, Bonzanini, Kozina, Zahar (Slavec).

Proti ekipi, ki meri na sam vrh lestvice, je Breg igral pretežno v obrambi in le s protinapadi včasih ogrožal nasprotnika. Ob taki igri je bil poraz neizbežen. (M. Švara)

BOKS: svetovno prvenstvo

Zmaga Puzovića

RENO — Mestece v nevadski puščavi je prizorišče svetovnega boksarskega prvenstva amaterjev. V četrtini finala se je posebno izkazal kubanski veteran Teofilo Stevenson, ki je v superteški kategoriji v samo dveh minutah dokončno spravil na tla Bolgara Stojmenova.

V superlahki kategoriji je Puzović (Jug.) po točkah odpravil Künzlerja (ZRN), v superteški pa Chianese (It.) Roso (Portoriko). Izpadla sta Redzepe (Jug., srednja) in Salihu (Jug., superteška).

Zamenjava Rossi - Galderisi

MILAN — Galderisi (doslej Verona) in Paolo Rossi (doslej Milan) bosta v prihodnji sezoni igrala za Milan, oziroma Verona. Vrednost Rossija je toliko padla, da je Milan dal Veroni še 5 milijard lir. Navijači v Milanu se veselijo, v Veroni pa so obupani vsi, razen blagajnika.

Tamara Ražem deželna prvakinja

Pred dnevi so se v deželnem delu MI v Gorici pomerili lokostrelci, ki so osvojili prva mesta v pokrajinskem delu. Bilo jih je 52 in to v kategorijah letnikov 1972, 1973, 1974 in mlajši. Prvouvrščeni moški in ženske iz vsake kategorije bodo odšli kot deželni reprezentanti na državno finalno tekmovanje v Rim oktobra letos. Med udeleženci je bila tudi Zarjina lokostrelka Tamara Ražem.

V brezhubni organizaciji lokostrelskega društva Isonzo iz Gorice je tekmovanje potekalo v prisotnosti mednarodnega sodnika. V kategoriji 1972 so streljali na razdalji 30 metrov. 73 na 25 m in 74 na 20 metrov, medtem ko so najmlajši streljali na 15-metrski razdalji.

Po prvem delu tekmovanja (12X3 izstreljene puščice), ki je trajalo približno dve uri, je Tamara v svoji kategoriji osvojila 271 točk (26 točk več od nasprotnice).

V drugem delu je bilo tekmovanje

vse bolj napeto. Po dveh urah se je tekmovanje končalo z veseljem, jezo, jokom in zavistjo. Raznoma je tudi tokrat, čeprav se je razlika zmanjšala na 15 točk, obdržala prvo mesto. S 514 točkami si je tako zagotovila udeležbo v finalnem srečanju v Rimu čeprav mnogim ni šlo v račun, da bo slovenska šola »S. Kosovel« predstavljala FJK v samem glavnem mestu Italije. (Silvana Ražem - Čač)

Biasutti voščil »azzurrom«

TRST — Predsednik deželne vlade Biasutti je poslal trenerju italijanske nogometne reprezentance Bearzotu brzojavko z voščili za bližnji mehiški »mundial«.

Posiljeval svoje mlade varovance

NEAPELJ — V Neaplju so aretirali trenerja Libertasa. S. Angela Antonia Averso (23 let), ker je posiljeval svoje mlade nogometaše.

šport na primorskem

Na Debenjakovem

memorialu tudi ekipa ZŠSDI

Konec tedna bo na Primorskem vrsta zanimivih športnih prireditev, na katerih bodo nastopili tudi zamejski športniki. V Novi Gorici bo na nedeljskem mladinskem košarkarskem turnirju za memorial Bojana Debenjaka igrala tudi ekipa ZŠSDI, poleg nje pa še reprezentanca Furlanije - Julijske krajine, Nova Gorica in Sloven. Udeležbo zamejskih športnikov pričakujejo tudi organizatorji velikega mednarodnega namiznoteniškega turnirja Vrtojba '86, ki bo v Novi Gorici v soboto. Tu bo še šahovsko srečanje štirih obmejnih dežel, v Kopru pa srečanje dijakov srednjih šol iz obmejnih krajev.

Na Goriškem se je atletska sezona uradno pričela s sobotnim mednarodnim atletskim mitingom, na katerem je nastopilo več kot 250 atletov iz 7 držav. Najboljše dosežke so dosegli: Milić in Saračević s kroglo (prvi

19,72, drugi 19,65 m), Apostolovski z 223 in Lidija Lapajne s 185 cm v skoku v višino in Sovjet Tiščenko v teku na 1500 m — 3'42"93 (drugi je bil Zdravković).

Nogometaši Vozil so visoko, z 2:5 izgubili v gosteh proti vodilnemu Mariboru. S tekmovanji so nadaljevali tudi rokometarji v slovenskih ligah. Pri moških je Astra Jadran premagal Ponikve, Ferrotehna pa Ajdovščino. V ženski ligi je bila Burja boljša od Olimpije, Ferrotehna pa je premagala Novo mesto.

V drugi zvezni namiznoteniški ligi se je od domačih gledalcev Primex Vrtojba poslovila z zmago. (dk)

Svetovni kongres v Trstu

Danes se bo v Trstu pričel svetovni kongres predsednikov mednarodnih zvez modernega peterboja. Kongresa, ki bo od 17. t. m., se bo udeležilo približno 400 članov (predsednikov in odbornikov) iz 11 držav.

Ob prestopu v odbojgarsko C-1 ligo

TO SKGZ in TO ZSŠDI za Goriško nagradila igralce in vodstvo Vala

Letošnji prvenstveni uspeh odbojgarske ekipe Vala iz Štandreža, ki je napredovala v C-1 ligo, so počastili s sprejemom, ki sta ga za igralce in članke vodstva pripravila teritorialna odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze oziroma Združenja slovenskih športnih društev za Goriško.

Predsednik TO SKGZ dr. Mirko Primožič je v svojem pozdravu poudaril, da je v tej sezoni goriška telesnokulturna dejavnost beležila tri vidne rezultate: državni naslov Vesne Lutman v lokostrelstvu, napredovanje ženske namiznoteniške ekipe Doma v B ligo ter sedaj prestop štandreških odbojkarjev v C-1 ligo. Vse to, je ugotovil predsednik SKGZ, pa je v ponos vsej naši skupnosti.

Predsednik TO ZSŠDI prof. Aldo Rupel je v svojem posegu poudaril, da uspeh ekipe Vala blagodejno vpliva znotraj društva samega (kadrovske in organizacijske), pomeni pa uspeh goriške telesnokulturne stvarnosti in celotne naše skupnosti. To, kar so dosegli Lutmanova, Domova postava in odbojkarji Vala, je ugotovil Rupel, presega meje pokrajinskega okvira, saj predstavlja gornji del ledene gore, ki se je v zadnjih letih na Goriškem kakovostno in množično okrepila.

Kar pa je najvažnejše, je še povedal Rupel, je dejstvo, da se ekipa Vala pridružuje ostalim skupinam in posameznikom, ki predstavljajo našo narodnostno skupnost širšemu italijanskemu svetu. Ta uspeh pa pomeni tudi zunanji izraz stvarnosti, ki je v odbojgarskem svetu na Goriškem prisotna: združevanje moči, dogovarjanje in programiranje, kar bi lahko služilo kot primer tudi za druge dejavnosti, predvsem za goriški nogomet.

To napredovanje, je ugotovil predsednik krovne športne organizacije, ob tem trenutku veselja ne sme biti razlog za razprševost v delu, kot se je že dogajalo, ko je uspehu sledilo obdobje slabših rezultatov.

V spomin na večer sta SKGZ in ZSŠDI podarili vodstvu kluba spominsko plaketo, igralcem, trenerju Markiču in članom tehničnega vodstva pa knjižni dar, knjigo o domačini, Edvardu Rusjanu, pionirju slovenskega letalstva, ob 100—letnici rojstva (pr).

Valovci na sprejemu SKGZ in ZSŠDI

V soboto v Borovem športnem centru Osnovnošolska olimpiada v priredbi Športne šole

V soboto bo v Borovem športnem centru zopet živahno, kot vsako leto ob tem času. Več kot 300 naših osnovnošolcev iz Trsta in Milj se bo namreč zbralo v raznih prostorih tega našega športnega središča, da bi v okviru osnovnošolske olimpiade branili barve svojih (desetih) šol v atletskem troboju, nato pa še v malem finalu v igri med dvema ognjema.

Pomen prireditve same presega zgolj njeno športno vrednost, saj predstavlja predvsem največji skup naših zamejskih športne mladeži, ki se tako že zelo zgodaj uvaja v čar športnih natopov. V tem smislu so doseženi rezultati res bolj stranskega pomena (čep rav bodo mladi tekmovalci gotovo napenjali vse svoje sile), v ospredje pa stopa olimpijska misel: "Najpomembnejše je sodelovati".

Prireditve bo obenem tudi nadaljevanje celotnega odličnega sodelovanja med našimi osnovnimi šolami in športno šolo Trst, ki prireja vsako leto vrsto tekmovalcev v raznih panogah za ta starostni razred naše mladeži.

Nastopa teh otrok na sobotni prireditvi tudi ne smemo gledati v luči samo njihovih jutrišnjih dosežkov, ampak predvsem kot dejstvo, da stopajo na pot, na katero so pred leti stopali njihovi predhodniki in med katerimi so mnogi danes že uveljavljeni športniki, tako pri SZ Bor, TPK Sirena, SPDT, kot tudi nekaterih drugih naših društev. Marsikoga med njimi tam ne bi bilo, če mu te poti ne bi pokazala prav Športna šola.

Prisotnost mladih tekmovalcev v soboto na stadionu "1.maj" je zato pomemben dogodek ne le za mlade tekmovalce same, ampak tudi za vso našo skupnost. (-boj-)

andrej žagar o jadranskih tekmah

Oddolžili smo se navijačem Lahko pričakujemo spremembe

V tednu pred zadnjo tekmo s Padovo je kar precej ljudi reklo: "V nedeljo vas pa ne bomo prišli gledat, ker ste nas razočarali". Tudi izredno lepo vreme je še zmanjšalo število tistih, ki bi morda tudi še prišli in tako smo zadnjo tekmo odigrali pred peščico res najbolj zvestih navijačev, ki so tudi v grenkih trenutkih ostali z nami. In prav tem, kar je tudi povsem pravilno, smo v zadnji tekmi pokazali, da nismo pozabili igrati košarko, in mislim, da so zadovoljni zapuščali tržaško športno palačo.

Med tednom ni kazalo najbolje. Trenirali smo v precej okrnjeni zasedbi, saj so Ban, Zarotti, Gulič in v četrtek ter petek tudi Čuk, zastopali barve tržaške univerze na vseitalijanskem prvenstvu. Za lep uspeh (zasedli so prvo mesto, in prav naši fantje so bili med ključnimi igralci), jim velja vse priznanje.

V sredo smo odigrali trening tekmo z ekipo iz Splita, kateri je letos za las spodletela uvrstitev v prvo B jugoslovansko ligo. Z dokaj visoko in kompaktno ekipo smo se enakovredno borili prvi polčas, v drugem pa so nam zaradi nekompleksnosti pošle moči in smo prepričljivo izgubili.

Za našo najvišjo zmago v letošnjem prvenstvu sta bila odločilna dva faktorja. Ob dejstvu, da je za nami naporno in dolgotrajno prvenstvo, ki je od vsakega posameznika, poleg fizičnega, zahtevalo tudi precej psihične napora, je v ekipi prevladala velika sproščenost in relaksacija. Po drugi strani pa tudi pristop gostov k igri, zlasti v obrambi, ni bil na visokem nivoju, saj jim njihova uvrstitev na lestevici ni dajala prav nikakršne motivacije.

Prve minute so potekale izenačeno, nato pa smo z dobrim skokom in hitrimi protinapadi kaj kmalu visoko povedli, kar je gostom pobralo še tisto malo motivacije, ki so jo imeli. Kot

celota so povsem popustili, le še posamezniki so igrali bolj zase kot za ekipo. Tako smo že ob polčasu imeli res izdatno prednost in ob tem dosegli tudi 58 točk. Padova je skušala tako s consko kot s posamično obrambo zaustaviti naše napade, toda bila je vse preveč površna v obrambi, da bi ji to uspelo. Rezultat: v drugem polčasu je sicer bila v enakovrednem položaju, toda kljub temu je doživela visok poraz ter prejela 112 točk. Tudi naša realizacija meta iz igre je tokrat bila izredno solidna in tako je nekako logično, da se gostje niso mogli uspešno kosati z nami.

Tekma s Padovo zelo lepo pokaže, kako močno vlogo lahko v športu poleg samega tehničnega znanja igra tudi vse ostalo, motivacija, relaksacija in kolektivnost. Po dugi strani pa je v športu tudi prisotno veliko nelogičnosti. Mi smo zaradi že omenjenih vzrokov dejansko slabo trenirali, potem pa pokazali dokaj dopadljivo igro proti nasprotniku, ki je boljše uvrščen. Dokaz, da so tudi druge ekipe še celo bolj dovzetne za to, da vržejo puško v koruzo, je bila prav nedeljska tekma.

Za višjo stopnjo tekmovalstva sta si play-off priborili ekipi Citrosila in Corone. Za Verončane že nekaj časa ni bilo nobene dileme več, Corona pa je izkoristila dober razpored tekem v zadnjih kolih. Presenetljivo pa se je prvenstvo končalo za Ferraro, ki je dolgo časa konkurirala celo za A-2, na koncu pa je s porazom proti Maltintiju doma izpadla celo iz B lige.

Ob koncu prvenstva se vedno delajo analize, na podlagi katerih se ocenjuje dosežek in se tudi začrtuje pot za naprej. Tudi mi bomo na dveh sestankih, najprej s sejo glavnega odbora in nato še s sestankom z igralci, storili tako. Pričakovati pa je nekaj sprememb.

Ob zaključku prvenstva bi se rad zahvalil tistim našim res pravim navijačem za zvestoto, ki so jo pokazali tudi v slabih časih, tistim pa, ki so bolj glede na rezultate hodili na naše tekme, pa v bodoče želim več vztrajnosti.

BALINANJE: na nedeljskem turnirju v Podgradu

Krepitev stikov in prijateljstva

V nedeljo so bili zamejski balinarji gostje balinarskega društva Plama iz Podgrada, ki je organiziral tradicionalni balinarski turnir. V zamejskem predstavništvu so bili Maks Križmančič, Tomo Pečar in Lucijan Križmančič (Zarja), Radivoj Vrše in Pino Natural (Gaja) ter Zdravko Sukep (Kras).

Na nedavnem sestanku balinarske komisije pri ZSŠDI so sicer podčrtali, da bi ekipo za ta nastop sestavljali najboljši igralci naših sedmih balinarskih društev. Že ob tej prvi priložnosti pa je prišlo do številnih težav in zamejska ekipa ni bila tako solidna kot je bilo pričakovati.

V prvem srečanju so se zamejci pomerili z Guštinovo Skalo iz Sežane. Po začetnem vodstvu Sežancev s 6:1 (naši so popolnoma odpovedali v zbijanju) se je v nenavadni vlogi tolkača razigral Zdravko Sukep in s kar 80 odstotki zbitih krogel bistveno pripomogel, da je ekipa dohitela nasprotnika pri šestih točkah. V ključnih trenutkih pa je prišla na dan večja izkušnost Skale, ki je srečanje, čeprav s težavo, tudi zaslužno osvojila z rezultatom 9:6 (igralo se je namreč na čas).

V drugem nastopu se je ekipa ZSŠDI pomerila z balinarji Erazma. Tokrat je zaigrala veliko slabše kot v prvem nastopu in poraz je bil neizbežen.

Vsekakor gostovanje zamejskih balinarjev pri balinarskem klubu Plama, s katerim bo balinarska komisija v bodočnosti gojila plodne medsebojne prijateljske stike, lahko ocenimo kot pozitivno. (Z.S.)

BALINANJE: po obetavnem začetku sezone

Poletovci nekoliko popustili

Po dokaj uspešnem in obetavnem začetku sezone so v zadnjih nastopih balinarji Poleta nekoliko popustili. Tako je v drugi fazi deželnega prvenstva B kategorije openska četverka (Giraldo, Daneu, Sarra, Tavčar, Aleksij in Vasja Gulič) zaigrala v nedeljo v pokritem balinišču pri Bričičkih pod svojim običajnim nivojem in je utrpela tri pekoče poraze (proti Quadrifoglio iz Fagagne z 1:13, proti Villanovi s 5:13 in proti Aligrie iz Chiavelisa s 7:13).

Blizanje je bilo kolikor toliko zadovoljivo, precej pod običajnim povprečjem pa je bila učinkovitost tolkačev, kar so zelo solidne furlanske četverke seveda izkoristile.

V sedmem kolu pokrajinskega prvenstva C kategorije se je v torek Polet (Kocjančič, Modesti, Sosič in Kralj) doma pomeril z vodilnim in še nepremaganim Nevenom. Odlični gostje so slavili kar s 13:1 in zbeganim poletovci so bili prepuščeni na milost in nemilost nasprotniku. Prihodnji četrtek, 22. t. m., bo Polet gostoval pri moštvu Terni. (B.S.)

KOŠARKA: v zaostali tekmi prvenstva kadetov

Tesen in pekoč poraz Kontovelcev

Kontovel Electronic Shop - Inter 1904 59:60 (29:26)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Cingerla 2, Rupel, Sedmak, Stanissa 6 (0:2), Sterni 17 (5:8), Venier 14 (2:2), Gregori 10 (0:1), Dolhar 10 (0:4)

V zaostali tekmi deželnega kadetskega prvenstva so "plavi" v torek doživeli tesen in prav zato precej pekoč poraz proti solidni peterki Interja 1904, proti kateri so zgubili le s točko razlike.

Tekma je bila vseskozi napeta in dopadljiva. V prvem delu so si domačini z odlično igro priborili lepo prednost (v 13. min. celo 25:12). Zatem so začeli popuščati in gostje so razliko zmanjšali.

V nadaljevanju je pobudo prevzel Inter, ki je najprej izenačil in nato povedel (v 34. min. 51:57). Naši so na koncu sicer znižali na eno samo točko razlike, kaj več pa niso zmogli. (M.R.)

NOGOMET: ob koncu prvenstva v 2. amaterski ligi

Vesna uspešnejša kot v lanski sezoni

V nedeljo, 11. t. m., se je končalo nogometno prvenstvo 2. AL in kot običajno bomo podali statistični pregled tega prvenstva, v katerem sta igrali le dve naši enajsterici, Vesna in Zarja. Ker smo o prvem delu prvenstva že poročali 16.1.86, bomo tokrat pogledali, kako se je odvijal povratni del s podrobnejšimi podatki o naših dveh enajstericah.

2. AMATERSKA LIGA

Prvenstvo se je začelo 22.9.85. Konec prvega dela je bil 12. januarja, teden dni kasneje, 19. januarja, se je začel povratni del, ki je trajal do prejšnje nedelje. Končni naslov in s tem napredovanje v 1. AL si je zagotovil Fortitudo, ki je v 30 tekmah zbral 46 točk (lani so naslov osvojile Zaula s 40 točkami). Iz lige so izpadli Arrigosport, Isonzo in Domio. O izidu dveh tekem (Libertas - Stock in Stock - Begliano) sicer iz prvega dela prvenstva, je odločala disciplinska komisija. Omeniti moramo, da je vreme v povratnem delu prvenstva bolj nagajalo nogometašem kot v prvem, ko so odložili le eno samo tekmo. V drugem delu pa so jih na poznejši datum preložili kar 13.

Skupno so v teku prvenstva odigrali 240 tekem, na katerih je padlo 541 golov (lani 524). Povprečno smo torej videli 2,25 gola na tekmo (lani 2,18). V prvem delu je padlo 277 (lani 237), v povratnem pa 264 (lani 287). Največ golov (25) smo zabeležili v 24. kolu, s čimer je bil izenačen prejšnji rekord 25 golov iz 4. kola. Najmanj golov (11) je padlo v 29. kolu. Od 240 tekem se jih je 73 (lani 83) končalo pri neodločenem izidu. V prvem delu smo zabeležili 39, v povratnem 34 remijev.

Sedaj pogledimo nekaj pozitivnih in seveda negativnih rekordov nastopajočih ekip.

Najboljši napad (45 golov) je imela Opicina, Vesna pa je dala le zadetek manj (44). Največ golov (52) je prejel Arrigosport. Kar trije rekordi pripadajo Fortitudo, ki je prejel najmanj golov (19), dosegel največ zmag (19) in doživel najmanj porazov (3). Najmanj golov (24) je dal Isonzo, največ porazov (16) je doživel Domio, ki je dosegel tudi najmanj zmag (5). Največ remijev (15) je kot lani (glej slučaj!) dosegla ekipa Begliana, medtem ko so najmanj remijev (6) izbojevale tri ekipe: Arrigosport, Opicina in Zarja.

Kar se tiče posameznih nogometašev, bi lahko posredovali lestvico najboljših strelcev:

17 golov: Bole (Opicina); 16 Hubner (Muggesana); 15 Botta (Opicina); 13 Lenardon (Vivai Busà); 11 Savi (Stock); 10 Motta (Fogliano).

Za ljubitelje statistik objavimo lestvico ob koncu prvega dela prvenstva in kako bi zgledala v povratnem delu.

PRVI DEL: 21 točk Fortitudo, 20 Vesna in Zarja, 17 Muggesana in Vivai Busà, 16 Opicina in S.Sergio, 14 Campi Elisi, Fogliano in Stock, 13 Isonzo in Libertas, 12 Arrigosport in Begliano, 10 S.Luigi, 9 Domio.

POVRATNI DEL: 25 točk Fortitudo, 20 Muggesana, 19 S.Luigi in Vesna, 16 Libertas, 15 Begliano, Stock in Vivai Busà, 14 Arrigosport, Campi Elisi in Opicina, 13 Fogliano, 12 S.Sergio, 10 Domio in Zarja, 9 Isonzo.

Sedaj pa pogledimo, kako sta igrali Vesna in Zarja v povratnem delu prvenstva in kakšen je bil njun zaključni obračun.

VESNA

Križani, ki so v prvem delu prvenstva zbrali 20 točk (6 zmag, 8 remijev, 1 poraz) so z 39 točkami zasedli 2. mesto na končni lestvici (lani so z istim številom točk bili četrti).

V drugem delu prvenstva so "plavi" v sedmih nastopih v Križu premagali Campi Elisi, Begliano, S.Sergio, Isonzo in Muggesana, remizirali z Zarjo in izgubili proti Libertasu. Osvojili so torej 11 točk, dali 10 in prejeli 3 gole.

V osemih tekmah v gosteh so premagali Stock, Fogliano in Domio, remizirali s S.Luigi in Opicino ter izgubili proti Vivai Busà, Arrigosportu in Fortitudo. Zbrali so 8 točk, dali 11 in prejeli 8 golov.

V 15 tekmah na domačih tleh je torej Vesna osvojila 20 točk (7 zmag, 6 remijev, 2 poraza), dala 26 in prejela 13 golov. V 15 tekmah v gosteh je osvojila 19 točk (7 zmag, 5 remijev, 3 porazi), dala 18 in prejela 11 golov.

Skupni obračun Vesne v letošnjem prvenstvu je 39 točk (14 zmag, 11 remijev, 5 porazov), 44 danih in 24 prejetih golov.

Čeprav je Vesna letos igrala mnogo boljše in predvsem uspešnejše na domačih tleh kot v prejšnjih dveh sezonah, ji vseeno ni uspel prestop v višjo ligo, čeprav so po prvem delu prvenstva, ko je bila na drugem mestu lestvice, mnogi upali v napredovanje. V nadaljevanju pa je prekinitev prvenstva zaradi slabega vremena dobesedno spodnesla noge "plavim", ki so od 23.2. do 31.3. v petih nastopih zbrali le pičlo točko in tako izgubili stik z vodilnim Fortitudo. Vendar je treba priznati, da je bil Fortitudo gotovo najmočnejša ekipa tega prvenstva. Drugo mesto je za Vesno vsekakor lep uspeh.

V povratnem delu prvenstva so Križani trikrat ostali v desetih na igrišču zaradi izključitev. Predčasno so namreč zapustili igrišče Verbich (Begliano), S.Sedmak (Arrigosport) in ponovno Verbich (Opicina). "Plavi" so imeli na razpolago kar pet 11-metrovk, štiri je uspešno izvedel Potasso in sicer proti Campi Elisi, Begliano, Libertasu in Fogliano, eno pa je prav proti Fogliano uspešno izvedel še Penco. Proti pa je Vesna imela le eno 11-metrovko in sicer proti Arrigosportu.

Trener Francesco Petagna je med prvenstvom skupno poslal na igrišče 20 nogometašev, od katerih je bil le Potasso vedno prisoten: 30 odigranih tekem Potasso (9 doseženih golov); 29 Negrini in Penco (3); 26 Bruno (4); 25 Pisani (9), Verbich (1), F. Candotti, Picchiari (3) in R. Candotti (4); 24 Pipan (1); 20 N. Sedmak; 19 Floridan (2); 18 Kostnapfel (6); 17 Jerman (1), S. Sedmak; 15 Tucci; 4 Svab; 3 Guštin (1); 2 Perossa; 1 Tretjak. (B. Rupel)

(Se nadaljuje)
(Na sliki: akcija z zadnje prvenstvene tekme Domio - Vesna)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebni-ke mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizaci-je in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Os-mrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz de-žele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglaš-nem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

15. maja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Danes praznik občine Koper

Predsednik Skupščine Koper Janko Kosmina in predsednik izvršnega odbora Milan Vergan o aktualnih vprašanjih

KOPER — Ob današnjem občinskem prazniku v Kopru se je Mojca Beljan, časnikarka uredništva PRIMORSKIH NOVIC, pogovarjala s predsednikom Skupščine občine Koper Jankom Kosmino in predsednikom izvršnega sveta Skupščine Milanom Verganom. Njune odgovore smo strnili v naslednjem prispevku.

V pogovoru so obravnavali težave in uspehe gospodarstva, razmere v družbenih dejavnostih in komunalni infrastrukturi, obalno sodelovanje, turizem in gostinstvo, vlogo mladine, športno ter rekreacijsko dejavnost.

Predstavnika občine sta sprva ugotovila, da je bilo preteklo srednjeročno obdobje izredno ugodno. Zabeležili so hitro gospodarsko rast, predvsem pa so uspeli ločiti dobro od slabega, kar je omogočilo odpravo nekaterih kriznih žarišč. Pri tem ni šlo samo za likvidacijo Stila, ampak za podlago za prestrukturiranje, kjer bo to potrebno. Z novimi planskimi akti bodo zagotovili intenzivnejši in kvalitetni razvoj. Dejansko gre za izdelavo okvirov, pri čemer pa bodo morali upoštevati delovanje trga in celotni splet gospodarske politike v republiki in državi.

Selitveni prirast se je po dolgem času umiril in je nižji od naravnega. Število zaposlenih se je povečalo le za okoli 2 odstotka, medtem ko je v republiki 5 odstotkov. Ker se je tudi družbeni proizvod hitreje povečeval, je Koper sedaj na 13. mestu na republiški lestvici po družbenem proizvodu na prebivalca.

Zaključek je lahko ta, da je gospodarstvo zdravo in sposobno prilagajanja težavam.

Med poglavitnimi potrebami gospodarstva je njegova hitrejša tehnološka prenova. Ta potreba se najbolj kaže v Tomosu, ki ima s svojimi programi na jugoslovanskem tržišču še velike možnosti.

Primerjalne prednosti imata luški promet in prevoz, zlasti vključevanje blagovne proizvodnje v mednarodni promet, kjer je sedanja 8- do 12-odstotna stopnja odločno prenizka od »zdrave« 25-odstotne in optimalne 40-odstotne vključitve.

Poleg štirih delovnih organizacij z največjo akumulativnostjo so tudi šibkejši sektorji, kot gradbeništvo, ki s svojimi 10 organizacijami živi v krizi, podobno kot Cimos, od katerega v prihodnjih letih pričakujejo precej.

Veliko si nadejajo z opravljeno melioracijo 1.300 komasiranih in melioriranih površin, vendar uspehov ne bo, dokler bodo trajala cenovna nesorazmerja med proizvajalci in trgovci v korist slednjih.

Težave so nastale tudi v Dolini Dragonje, kjer so kmetje s svojimi načrti trčili ob naravovarstvenike, ki imajo na svoji strani 1976. leta sprejeto odločitev, da je Dragonja naravna dediščina. Okoli tega vprašanja bo zadnjo besedo najbrž morala reči Skupščina.

Drobno gospodarstvo spodbujajo z odpiranjem obrtnih con. V Šalari so zaključili gradnjo druge faze obrtne cone, take cone pa nameravajo graditi še na Škofijah, pri Ankaranu in v Pridvoru. Tudi davčna politika za to dejavnost je stimulativno naravna.

Koper ni bil zapisan samo industriji, ampak ima tudi možnosti za razvoj turizma in gostinstva. Ko bodo dogradili kanalizacijo in vodovod, bodo tej dejavnosti namenili Debeli rtič, kajti razvoj Luke ni moteči dejavnik.

Seveda pa se bodo turizmu pričeli pisati lepši časi, kadar se bodo z gostinstvom bavili gostinci, s trgovino pa trgovci, sta izjavila občinska predstavnika Janko Kosmina in Milan Vergan. Perspektiva ni v ekstenzivnosti, ampak v iskanju pravega nosilca razvoja, v ovrednotenju kulturno-zgodovinskih spomenikov (Socerb, Kubed, Hrastovlje, Popetre, Krkavče, Koštabona), razvoj kmetijske dejavnosti, odpiranju osmic, vse kot dopolnitev Portoroža. Potrebno bo vnovčiti tudi obmorsko, obmejno in tranzitno lego občine.

Primerjalna prednost Kopra govori tudi v prid izgradnje marine, vendar zamisel ne uspeva zaradi v tem trenutku preveč prisotne skupinskolašniške miselnosti in odstopa enega izmed možnih investorjev.

Turizem in gostinstvo pa je mogoče popestriti tudi s športnimi objekti. Po modernizaciji stadiona se sedaj kaže potreba po izgradnji večnamenske zgradbe za razstave gospodarskih

Nekaj podatkov

Občina Koper, ena izmed treh slovenskih obalnih občin (ostali dve sta Izola in Piran), slavi občinski praznik v spomin na upor v Marezigah 1921. leta.

Občina šteje 44.470 prebivalcev, meri 27.097 hektarjev, razprostira se od 0 do 488 m nad morjem, dolžina morske obale znaša 17,6 km, površina obmorskih ravnin in depresij 622 ha, dolžina pomembnejših rek in potokov 49 km, dolžina magistralnih cest 49 km, regionalnih 56,7, lokalnih pa 180 km.

Občina je pobratena z naslednjimi prijateljskimi občinami: Jajce, Nikšić, Prilep, Valjevo, Zadar, Ferrara, Bosanski Brod, Milje in Dolina.

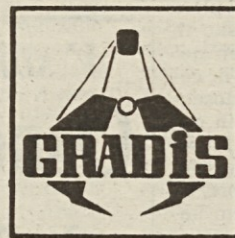
SKUPŠČINA OBČINE KOPER

in
**DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE**

*čestitajo delovnim ljudem
in občanom
ob njihovem občinskem
prazniku, 15. maju!*

**GRADBENO
INDUSTRIJSKO
PODJETJE**

LJUBLJANA

**TOZD
GRADBENA ENOTA
KOPER n. sol. o.**

**KOPER
Obrtniška c. 15**

*Ob 15. maju
prazniku občine
KOPER
čestitamo
vsem občanom!*

CIMOS

*Vsem občanom
želimo obilo delovnih
uspehov ob prazniku
občine KOPER*

*čestita vsem občanom ob-
čine KOPER in delovnim
organizacijam ob njho-
vem prazniku.*

**TOZD AFK
TOZD MEHČALA
TOZD POLISINTEZA
TOZD POLIKOL
TOZD IPOR
TOZD PLASTOVENT**

**TOZD POLIMER
TOZD COMMERCE
DS SLUŽBE
DS RAZVOJ
DO PROKEM
(v ustanavljanju)
SMC**

SOZD

Koper o. sol. o. proizvodnja, trgovina in turizem

66000 Koper, Cesta JLA 12 — Tel. (066) 22-090 22-088 — Teleks: 34202

AGROSERVIS
Koper

DROGA
Portorož

INTERNA BANKA
Koper

JADRAN Import-export
Sežana

PRESKRBA
Koper

TOP
Portorož

Vsem sodelavcem in občanom iskrene čestitke ob 15. maju